

ROTA

Słyszalne na Litwie na falach krótkich

RADIO MARYJA
KATOLICKI GŁOS W TWOIM DOMU

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m).
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

4-10 stycznia 2024 r., nr 1289

Film z wartościami

Prapremiera odbyła się 28 grudnia w Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. św. Jana Pawła II w Toruniu.

Termin toruńskiej prapremiery nie był przypadkowy – związany był z 350. rocznicą objawień Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Film „Wandea. Zwycięstwo albo śmierć” opowiada o wielkim powstaniu ludowym przeciwko terrorowi rewolucji francuskiej i prześladowaniu Kościoła. Wandejscy powstańcy nosili na piersiach i sztandarach symbol Najświętszego Serca Pana Jezusa. Jego kult rozpowszechnił się we Francji dzięki objawieniom, jakich dostąpiła św. Małgorzata Alacoque.

Polska prapremiera filmu odbyła się w sali amfiteatralnej Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. św. Jana Pawła II w Toruniu.

Mieszkańcy Torunia i okolic, przybywając na film, cieszyli się, że w grodzie Kopernika znajdzie się miejsce, gdzie będzie można obejrzeć wartościowe filmy, przedstawienia i koncerty.

– Wiele filmów, tych szerzących wartości chrześcijańskie, jest pomijanych przez kina sieciowe. Cieszę się, że w Toruniu jest wreszcie miejsce, które pozwoli na obejrzenie tych dzieł – mówi pani Danuta z Torunia.

– Dzisiejsza emisja pokazuje, że takie filmy cieszą się zainteresowaniem i są poszukiwane. Sala jest ogromna, a wypełniła się niemal w całości – dodaje torunianka.

„Wandea. Zwycięstwo albo śmierć” to francuski hit kinowy, epicka opowieść o obronie tradycji i wiary katolickiej.

Niebowskazy

STYCZEŃ

*Święty Józef załamał ręce,
denerwują się w niebie święci,
teraz idą już nie Trzej Mędrcy
lecz uczeni, doktorzy, docenci*

*Teraz wszystko całkiem inaczej,
to, co stare, odeszło, minęło,
zamiast złota niosą dolary,
zamiast kadzidła – komputer,
zamiast mirry – video*

*– Ach te czasy – myśli Pan Jezus –
nawet gwiazda trochę zwariowała
ale nic się już nic nie zawali,
bo wciąż Mamusia ta sama.*

Ks. Jan Twardowski

350 lat od objawień tajemnicy Serca Jezusowego

FOT. FB SACRÉ CŒUR, SPIRITUALITÉ DE LA MISÉRICORDE

27 grudnia minęło 350 lat od pierwszego objawienia, jakie otrzymała św. Małgorzata Maria Alacoque w swoim klasztorze we francuskim miasteczku Paray-le-Monial. Jezus przekazał jej tajemnicę swojego Serca i z tych wydarzeń rozpoczął się rozprzestrzeniony dziś na całym świecie kult. Z okazji jubileuszu nuncjusz apostolski we Francji, ks. abp Celestino Migliore, odprawił Mszę św. dziękczynną.

Dokończenie na s. 2

Marian Kaczanowski z tytułem najlepszego trenera biathlonu

**W sobotę w Ignalinie uho-
norowano najlepszych biathlo-
nistów i trenerów roku 2023 na
Litwie. W kategorii „Najlepszy
trener centrum/klubu” zwycię-
żył Marian Kaczanowski, dy-
rektor Centrum Sportu Rejonu
Wileńskiego w Niemenczynie.**

Tytuł najlepszego biathlonisty drugi rok z rzędu zdobył Vytautas Strolia z Onikszt. W tym roku wywalczył dwa medale na Letnich Mistrzostwach Świata w biathlonie, zdobywając srebro w sprincie i brąz w biegu ze startu wspólnego. Wykazał się także w zawodach Pucharu Świata, gdzie na etapie rozgrywanym w Rüpolding (Niemcy) zajął 6. miejsce w biegu ze startu wspólnego.

Natalija Kočergina z Wisagini zdobyła tytuł najlepszej biathlonistki.

Dokończenie na s. 24

FOT. L24.LT

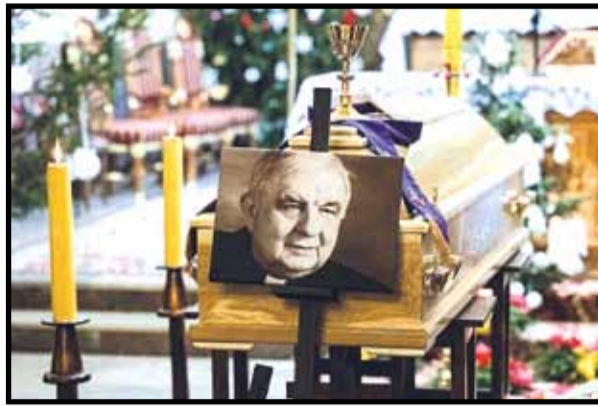
Maksyma tygodnia:

*Zima to czas komfortu, dobrego jedzenia i ciepła, do-
tyku przyjaznej dłoni i rozmowy przy ognisku: to czas
na życie w domu.*

Edith Sitwel

Uroczystości pogrzebowe Ks. Infułata Ireneusza Skubisia

20 grudnia w wieku 85 lat zmarł Ksiądz Infułat Ireneusz Skubiś, wielka osobowość i autorytet, wieloletni redaktor naczelny katolickiego tygodnika „Niedziela”, założyciel międzynarodowego Ruchu Europa Christi, prałat honorowy Jego Świątobliwości, duszpasterz akademicki, doktor teologii i prawa kanonicznego. W przeddzień wigilii Bożego Narodzenia, w rodzinnej miejscowości Ks. Infułata w Chruszczobrodzie pod Częstochową odbyły się uroczystości pogrzebowe. Polską społeczność z Wileńszczyzny na uroczystościach reprezentował prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski.

Na uroczystej Mszy św. pogrzebowej zgromadziła się pogrążona w smutku rodzina Ks. Infułata, byli współpracownicy, przyjaciele, miejscowi parafianie. Mszy św. przewodniczył metropolita częstochowski ks. abp Wacław Depo w licznej asyście kapłanów, wśród których był kapelan Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. W związku z ostatnim pożegnaniem Ks. Infułata Ireneusza Skubisia nadesłano wiele listów kondolencyjnych, w tym od Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski ks. abp Stanisława Gądeckiego. Po Mszy św. kondukt pogrzebowy odprowadził Zmarłego na cmentarz parafialny, gdzie odbyła się ceremonia pożegnania śp. Ks. Infułata.

Obecny na ceremonii pogrzebowej prezes ZPL Waldemar Tomaszewski podkreślił, że Ks. Infułat Ireneusz Skubiś był wielkim przyjacielem Wileńszczyzny, wspierał polskie szkolnictwo na Litwie, między innymi gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze. Wspólnie z ZPL zorganizował w Wilnie trzydniową konferencję Ruchu Europa Christi. Polacy na Litwie będą pielęgnować pamięć o słynnym Ks. Infułacie Ireneuszu Skubisiu, jak też będą rozpowszechniali Jego liczne dzieła. „Niech Dobry Pan Bóg weźmie Go do Królestwa Niebieskiego”.

350 lat od objawień tajemnicy Serca Jezusowego

Dokończenie ze s. 1

W homilii ks. abp Celestino Migliore wskazał na paralelną sytuację na świecie w czasach św. Małgorzaty Marii Alacoque i dzisiaj, która wskazuje na ciągłą aktualność odnoszenia się do Serca Bożego.

„W XVII w. istniała wielka potrzeba humanizacji życia prywatnego, rodzinnego, społecznego oraz politycznego ludzkości. I to właśnie

w tym kontekście ma miejsce objawienie otrzymane przez Małgorzatę Marię. Atmosfera, w której żyjemy, po raz kolejny oznacza epokę o wielkiej potrzebie humanizacji. Dziś świat zmagają się ze skutkami pandemii, z niepewnością i strachem o teraźniejszość oraz przyszłość. Nastąpiło też odrodzenie przemocy na wszystkich poziomach. Dochodzi do barbarzyńskiej wojny w Europie Wschodniej i na

Bliskim Wschodzie, do dekonstrukcji życia rodzinnego, społecznego czy politycznego. Do tego pojawia się obojętność wobec przegranych, pokonanych, zapomnianych. Wszystko to składa się na obraz ludzkiej nędzy, w której żyjemy. „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni jesteście, a Ja was pokrzepię” – mówi nam Jezus” – podkreślał duchowny.

vaticannews.va

Wycieczka Klubu Seniorów z Rudomina do Trok

W tym roku przypada 30. rocznica pielgrzymki św. Jana Pawła II do krajów bałtyckich i 45-lecie jego owocnego pontyfikatu. Klub Seniorów w Rudominie postanowił upamiętnić te dwie wielkie daty udając się na wycieczkę do Trok.

Ważnym punktem wyprawy było zwiedzenie duchowego centrum Trok – Bazyliki Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. Seniorzy poznali historię tej świątyni, w której od 600 lat na ołtarzu głównym dumnie znajduje się cudowny obraz Matki Boskiej, który przed 300 laty doczekał się koron papieskich od papieża Klemensa XI. Nasi podróżnicy mieli okazję pomodlić się przy tej najdroższej relikwii miasta. Seniorzy mogli również obejrzeć z bliska pomnik św. Jana Pawła II, który postawiono w 2015 roku na placu przy bazylice.

Seniorzy zwiedzili również Troki. Przewodnikiem służył Andrzej Aszkietowicz, który przybliżył historię prastarej stolicy Litwy, zamku Witolda na wyspie oraz mieszkających w tym mieście Karaimów. Nie zabrakło też wątków związanych z pielgrzymką św. Jana Pawła II na Litwę.

Nasi podróżnicy odbyli także rejs statkiem „Galvé”, poznając uroki trockiego jeziora. Seniorzy dzielili się swoimi wrażeniami z wyciecz-

ki, wesoło się przekomarzali. Było gwarnie i miło.

Klub Seniorów, działający przy Centrum Kultury w Rudominie, pragnie serdecznie podziękować Wiolecie Cereszce, dyrektorce tej placówki kulturalnej, jak też wszystkim tym, którzy przyczynili się do organizacji tej pięknej pielgrzymki poznawczej.

Klub Seniorów w Rudominie
Fot. Klub Seniorów
w Rudominie

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Książka o dzukijskiej kulturze

27 grudnia w Mostach (Tiltai) odbyła się prezentacja książki Eleny Žilinskienė „Wędrówki po starej dzukijskiej wiosce w okolicy Mostów”. („Pasivaikščiojimai po senajį dzūkų kaimą Tiltu krašte”). Jest to trzecia z kolei książka o Mostach i okolicy. W tej książce autorka opisała byt, kulturę i tradycje wsi dzukijskich, m. in. pogrzeby, święta, w tym Boże Narodzenie i Zielone Świątki, o tym czym się odżywiali dzukowie, jak się ubierali, jakie meble stały w ich mieszkaniach, jak wychowywali dzieci. W publikacji użyte są słowa, których używali w mowie potocznej mieszkańcy Mostów i okolicy. By je zrozumieć, w książce umieszczony został słowniczek gwarowy, w celu wyjaśnienia niezrozumiałych słów. Książka jest ilustrowana zdjęciami fotografików Aleksandra Aziulevičia, Raimondasa Kairysa, Alvydy Kazakevičiūtė, Enriki Samulionytė i in.

Autorka książki Elena Žilinskienė opowiedziała o kulisach powstania książki, chętnie też odpowiadała na pytania przybyłych na prezentację

mieszkańców Mostów i okolicy. To przedsięwzięcie prowadziła organizatorka imprez ośrodka kultury w Mostach Vaiva Neteckienė, a uświetniła je swym występem lokalna kapela.

Spotkania z mieszkańcami rejonu trockiego

Samorząd rejonu trockiego kontynuując wieloletnią tradycję organizuje spotkania z mieszkańcami rejonu. Spotkania odbędą się: 18 stycznia – w Grendawie, 23 stycznia – w Hanyszyskach, 25 stycznia – w Starych Trokach, 30 stycznia – w Wysokim Dworze, 1 lutego – w Rudziszkach, 6 lutego – w Połukniach, 8 lutego – w Landwarowie. Czas i miejsce spotkań – godz. 18.00 w siedzibach starostw.

Woreczki na odpady żywnościowe

Mieszkańcy rejonu trockiego już mogą sortować odpady żywnościowe. W tym celu powinni odebrać bezpłatnie pomarańczowe woreczki w siedzibie Administracji Samorządu Rejonu Trockiego przy ul. Vytauto 33, pok. 113 i w starostwie w Landwarowie przy ul. Klevų 47 A. Przewodniczący komitetów domowych, którzy zamierzają wziąć większą ilość woreczków powinni zarejestrować się przez pocztę elektroniczną komunalesatlietos@trakai.lt lub telefonicznie 860124814.

Stulatka z Szyrwint

27 grudnia mieszkanka Szyrwint Jadwiga Penkauskienė obchodziła swój piękny jubileusz – setne urodziny. Z tej okazji do niej zawiątały mer rejonu szyrwintkiego Živilė Pinskiuvienė i starościna Szyrwint Rima Jasevičienė. Złożyły stulatce życzenia urodzinowe, wręczając także prezent.

Pokaz komedii

11 stycznia w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 18.00 odbędzie się pokaz komedii litewskiej „Spadek milionera” w reżyserii Tadasa Vidmantasa. Kestas, chłopak z prowincji i nagle zjawiający się brat z miasta Vincas odziedziczyli po ich wujku z Ameryki pięć milionów dolarów. By je otrzymać, bracia powinni wykonać dziwne zadania, które do testamentu wpisał wujek.

Centrum multifunkcyjne w Podbrodziu

W Podbrodziu, w Centrum Rejestracji Cudzoziemców, zakończono budowę centrum multifunkcyjnego dla zakwaterowania migrantów. W budynku o powierzchni 5 tys. metrów kwadratowych urządzone pokoje mieszkalne, stołówkę, gabinet psychologa, halę sportową. Pomieszczenia, w których mogą zamieszkać 462 osoby, przystosowano dla osób niepełnosprawnych. Odnowiono też budynek administracji Centrum Rejestracji Cudzoziemców, dwa składy, pomieszczenia dla policjantów i strażaków.

Film o wydarzeniach styczniowych 1991 r.

12 stycznia w Podbrodziu Centrum Kultury o godz. 10.00 odbędzie się pokaz filmu fabularnego „Będziemy śpiewać” („Mes dainuosim”) w reżyserii Roberta Mullana. Film opowiada o krwawych wydarzeniach 13 stycznia 1991 r. w Wilnie.

Jan Lewicki

Konstytucja już nie będzie wymówką!

Przez całe dekady mieliśmy taką oto sytuację na Litwie, że gdy jakiś temat ważny dla Polaków na Wileńszczyźnie wypływał na agendę litewskiej polityki, to część klasy politycznej odfajkowywała go prostym rutynowym niemalże stwierdzeniem: my byśmy chcieli to załatwić, ale na to nie pozwala nasza Konstytucja.

Klasycznym tutaj przykładem może posłużyć sprawa oryginalnej pisowni imion i nazwisk Polaków z Wileńszczyzny w oficjalnych litewskich dokumentach. Temat stary jest jak dąb Dewajtis, tak samo zresztą jak i papka, którą Warszawę karmili litewscy politycy w tym temacie. Nie możemy na to przystać, bo byłoby to sprzeczne z litewską Konstytucją – takie zapewnienia słyszeliśmy z ust prezydentów, premierów, ministrów spraw zagranicznych i całego legionu zwykłych parlamentarzystów. Od polityczek i polityków pokroju Dali Grybauskaite, Vytautasa Landsbergisa, Audroniusa Ažubalisa, Vytautasa Kaščiunasa czy Arminasa Lydeki. Przy tym ten ostatni popisał się w sprawie obłudą szczególnie dojmującą, sięgającą szczytów samych Himalajów. By nie dać litewskim Polakom możliwości używania swej godności osobistej w oryginale, Konstytucję wywyższał do rangi świętej indyjskiej krowy, której nie wolno dotknąć, nawet jeżeli zagradza drogę i nie pozwala normalnie funkcjonować mieszkańcom. Jednocześnie Konstytucję potraktował jak kurtyzanę, gdy poszło mu o pilne rozwiązanie potrzeby podwójnego obywatelstwa dla Litwinów, którzy opuścili Litwę i nabyli obywatelstwo swego nowego miejsca zamieszkania. Lydeka wówczas wysmażył ustawę, od której za kilometr czuć było fetor niekonstytucyjności choć by z powodu, że zakładała ona prawo do podwójnego obywatelstwa tylko dla osób narodowości litewskiej, a wykluczała takie prawo dla innych czyli nie-Litwinów. Gdy ustawa trafiła w końcu do Sądu Konstytucyjnego, to poseł Lydeka mógł się poczuć niczym zdobywca rekordu Guinnessa, tyle że w dziedzinie niekompetencji i obłudy. Trybunał bowiem uznał, że jest ona aż w około 70 procentach (jak dobrze sobie przypominam) niekonstytucyjną, m. in. dlatego że łamie zasadę niedyskryminacji obywateli ze względu na ich narodowość.

Ale to tylko dygresja ważna jednak o tyle, by pokazać poziom intelektualny części klasy politycznej naszego kraju (Lydeka jest akurat liberałem, żeby było całkiem śmiesznie).

Tymczasem nimb rzekomej niekonstytucyjności oryginalnej pisowni polskich nazwisk na Litwie nadal trwa. Do czasu, aż w kalen-

darzu nastąpi dzień 28 grudnia 2023 roku, który zapewne przejdzie do historii litewskiej polityki jako dzień hańby i megakompromitacji rodzimych elit politycznych. W tym dniu bowiem litewski Sąd Konstytucyjny wydał orzeczenie w sprawie oryginalnej pisowni (łącznie ze znakami diakrytycznymi) imienia i nazwiska profesora Jarosława Wołkonowskiego, który od lat stara się o poprawny zapis swej godności osobistej. Przy wydatnym wsparciu fundacji EFHR sprawa trafiła ostatecznie na wokandę Sądu „ostatniego słowa”, który wbrew zapewnieniom legionu litewskich polityków, dyplomatów i urzędników nie orzekł, że możliwość zapisu nazwiska polskiego zgodnie z polską ortografią byłoby sprzeczne z Konstytucją. Orzekł, że kognicję w tej sprawie ma Sejm RL jako organ ustawodawczy w naszym państwie. Ma on prawo przyjąć Ustawę zezwalającą na pisownię nazwisk również ze znakami diakrytycznymi, ale wcześniej ekspercką opinię w tej sprawie musi zasięgnąć od stosownej instytucji zajmującej się sprawami ochrony języka litewskiego. A więc w pierwszej kolej od Państwowego Instytutu Języka Litewskiego, który ma ocenić, czy oryginalne nazwiska osób narodowości nie-litewskiej nie zaszakują językowi litewskiemu, jego osobliwości. Gdyby taka opinia została pozyskana przez parlament, odpowiednia ustawa zezwalająca na oryginalną pisownię nazwisk w języku polskim nie byłaby sprzeczna z litewską Konstytucją.

W tym miejscu warto przypomnieć, że nie żyjący już dzisiaj profesor Algis Kaleda, który urząd dyrektora Państwowego Instytutu Języka Litewskiego pełnił za czasów drugiego premierowania Andriusa Kubiliusa, wyjaśniał już, że nazwiska nie są częścią składową języka litewskiego z założenia, dlatego nie mogą wpływać na jego rozwój bądź jakkolwiek mu zagrażać. Gdyby zdanie profesora było podtrzymane przez dzisiejsze kierownictwo tej placówki, Jarosław Wołkonowski jak i każdy inny Polak z nazwiskiem z polskimi znakami diakrytycznymi mogliby się czuć zupełnie spokojnie o swą godność osobistą.

Wracając jednak do czasów premierowania Kubiliusa warto też nie zapomnieć, jak ten polityk zapewniał, że co jak co, ale oryginalną pisownię polskich nazwisk Polakom to on załatwi. Obiecał to zarówno nam litewskim Polakom (sam byłem wtedy na spotkaniu rozpoczynającego swe premierowanie Kubiliusa z przedstawicielami społeczności polskiej), jak też politykom w Warszawie, m. in. ówczesnemu ministrowi spraw zagranicznych Polski Radkowi Sikorskiemu oraz prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu. Jak było ze spełnieniem tej obietnicy, wszyscy doskonale pamiętamy. Sejmas RL dokładnie w dniu wizyty prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Wilnie demonstracyjnie odrzucił projekt ustawy zezwalający na oryginalną pisownię polskich nazwisk (nie pamiętam już czy ze znakami diakrytycznymi). Po-

kazal tym samym taką swoją, bym powiedział, litewską wersję polityki appeasementu – demonstracyjne danie prztyczka politykowi najbardziej życzliwemu Litwie. Minister Sikorski miał w tej sytuacji dwa wyjścia: albo udać, że nic się nie stało, że to tylko „mała chmurka” na jasnym niebie polsko-litewskich stosunków, jak mawiał ongiś prezydent Aleksander Kwaśniewski; albo przyjął fakty takie, na jakie pozwalało sobie wówczas Wilno. Było ono wtedy ponoć „wdzięczne” Warszawie za poparcie w przyjęciu do NATO, za wykupienie po bajońskiej cenie rafinerii w Możejkach od Rosjan i inne dobrodziejstwa. Utrącenie symbolicznej ustawy i to w sposób tak ostentacyjnie obliczony na efekt – to zaiste była niebywała wręcz forma odwzajemnienia się „strategicznemu partnerowi”. Sikorski zachował się wtedy, moim zdaniem, jak przystoi ministrowi państwa szanującego swą godność. Zamroził stosunki z Wilnem też w sposób demonstracyjny. Na specjalne życzenia Wilna, dodajmy. Jakkolwiek oceniamy późniejsze poczynania w różnych sytuacjach międzynarodowych tego polityka, to aktualne święte oburzenie się litewskich mediów na ponowne powołanie na stanowisko szefa dyplomacji sąsiedniego kraju Sikorskiego, powołując się na jego antylitewskość, jest żałosne. Do głębi fałszywe i przewrotne. Sikorskiego można krytykować za różne rzeczy, ale litewscy komentatorzy są ostatnimi, którzy mogliby mieć do niego pretensje.

Hassing-Ketling z sienkiewiczowskiego „Potopu” był kawalerem i dżentelmenem w każdym calu. Szczególną atencją darzył kobiety. Gdy pewnego razu przed swym warszawskim dworkiem dostrzegł młodą damę, którą była Barbara Jeziorowska, nie mógł powstrzymać się od komplementu zwracając się do nieznamojej: „A skąd to tak piękny kwiatek zakwitł na moim podwórzu”. Na co otrzymał rezolutną odpowiedź od Baśki: „A skąd wiesz, kiedy ciemno?”. Skąd wiedzieli litewscy politycy, że potencjalna ustawa zezwalająca na oryginalną pisownię polskich nazwisk będzie sprzeczna z litewską Konstytucją, nie wie nikt. Był to bowiem tylko wygodny pretekst, by nie wykonywać swych obietnic danych polskim partnerom. Po 28 grudnia 2023 roku litewscy politycy już nie będą mogli po niego sięgać. Nie będą mogli wykręcać się sianem, że Konstytucja zabrania, choć bardzo bym chcieli. Gdyby mieli odrobinę wstydu politycy pokroju chociażby Grybauskaite, którzy jednoosobowo orzekali w imieniu Sądu Konstytucyjnego własne orzeczenia, teraz mieliby okazję przeprosić. Wiem, że jest to niemożliwe – za bardzo dobrze znamy litewską klasę polityczną.

Dobre jednak przynajmniej jest to, że od teraz już żaden polityk na Litwie nie będzie mógł swej niechęci wobec słusznych postulatów społeczności polskiej przykrywać Konstytucją. Zbyt dosadnego dostali prztyczka...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

Pierwsza rocznica śmierci Benedykta XVI

W niedzielę 31 grudnia przypada pierwsza rocznica śmierci Josepha Ratzingera, papieża seniora Benedykta XVI. Był 265. następcą Świętego Piotra i zasiadał na Stolicy Apostolskiej od 19 kwietnia 2005 do 28 lutego 2013 roku. Po ustąpieniu z urzędu ostatnie lata spędził w klasztorze Mater Ecclesiae na terenie Watykanu.

Joseph Ratzinger urodził się 16 kwietnia 1927 r. w Markt am Inn w diecezji pasawskiej. Dzieciństwo i młodość spędził w Traunstein nieopodal granicy austriackiej.

W latach 1946-1951 studiował filozofię i teologię we Fryzynie Monachium. 29 czerwca 1951 r. przyjął święcenia kapłańskie. W 1953 r. Joseph Ratzinger zdobył stopień doktora na podstawie dysertacji o św. Augustynie, pt. „Lud i Dom Boży w nauce św. Augustyna o Kościele”. Został też wykładowcą dogmatyki i teologii fundamentalnej we Fryzynie. W 1957 r. uzyskał habilitację na podstawie rozprawy o św. Bonawenturze pt. „Teologia dziejów u św. Bonawentury”. W 1958 r. Joseph Ratzinger został profesorem kolegium we Fryzynie. W latach 1959-1966 pracował jako profesor w Bonn.

W latach 1962-1965, podczas Soboru Watykańskiego II, ks. Joseph Ratzinger był teologicznym doradcą ks. kard. Josefa Fringsa, ks. abp. Kolonii i przewodniczącego Episkopatu RFN. Współpracował nad ostateczną wersją najważniejszych dokumentów soborowych. Później zajmował ważne stanowiska w Konferencji Episkopatu Niemiec i w Międzynarodowej Komisji Teologicznej w Watykanie.

W latach 1966-1969 ks. Joseph Ratzinger wykładał jako profesor w Tybindze. W latach 1969-1977 był profesorem w Ratzbonie, gdzie pełnił też funkcję wicerektora uniwersytetu.

25 marca 1977 r. papież Paweł VI mianował ks. Josepha Ratzingera arcybiskupem Monachium i Fryzngi. Jako zawołanie biskupie obrał słowa: „Współpracownik prawdy”. Sakrę biskupią przyjął 28 maja z rąk biskupa Würzburga – Josefa Stangla, a 27 czerwca został kreowany kardynałem.

25 listopada 1981 r. Jan Paweł II powołał go na prefekta Kongregacji Nauki Wiary, z czym łączyło się również stanowisko przewodniczącego Papieskiej Komisji Biblijnej i Międzynarodowej Komisji Teologicznej. 15 lutego 1982 r. ustąpił z urzędu arcybiskupa Monachium i Fryzngi.

5 grudnia 1992 r. zaprezentowano w Watykanie Katechizm Kościoła Katolickiego, opracowywany od 1986 r. pod kierownictwem ks. kard. Josepha Ratzingera. W 2000 r. została ogłoszona przez ks. kard. Josepha Ratzingera deklaracja „Dominus Iesus” (6 sierpnia) o jedyności i powszechności zbawczej Jezusa Chrystusa i Kościoła.

W 2002 r. został dziekanem Kolegium Kardynalskiego. 8 kwietnia 2005 r. przewodniczył Mszy św. żałobnej papieża Jana Pawła II i od 18 kwietnia kierował obradami konklawe mającego wybrać nowego papieża.

19 kwietnia 2005 r., w drugim dniu zgromadzenia kardynałów, w czwartym głosowaniu, ks. kard. Joseph Ratzinger został wybrany 265. papieżem, przybierając imię Benedykt XVI. Nawiązał nim do „papieża pokoju” Benedykta XV oraz patrona Europy i założyciela zakonu benedyktynów – św. Benedykta z Nursji. Był pierwszym Niemcem na urzędzie papieskim od czasów Wiktora II (1055-57).

Jako papież, Benedykt XVI przyjechał do Polski w dniach 25-28 maja 2006 roku. W czasie swojej podróży apostolskiej odwiedził Warszawę oraz miejsca związane z osobą papieża Jana Pawła II: Częstochowę, Wadowice, Kalwarię Zebrzydowską, Kraków, Oświęcim.

BP KEP
Fot. pixabay.com / Wengen

Rocznica Romana Dmowskiego

2 stycznia wypada 85 rocznica śmierci Romana Dmowskiego. Nie jest to rocznica okrągła, ale przecież to tylko pretekst, aby napisać o polityku, który wywarł olbrzymi wpływ na „Politykę polską i odbudowanie państwa”, by użyć tytułu jednej z jego książek.

Ataki na Dmowskiego i jego obóz polityczny, także po jego śmierci były wprost proporcjonalne do znaczenia, jakie wywierał zarówno w ostatnim ćwierćwieczu przed odzyskaniem niepodległości, jak i przez dwie dekady odrodzonego państwa polskiego. Podobnie jak jego największy polityczny oponent Józef Piłsudski, Dmowski nie doznał napaści Niemiec na Polskę, która rozpoczęła II wojnę światową: Naczelnik Państwa zmarł w maju 1935, a lider Obozu Narodowego

odszedł na początku stycznia 1939.

Z Dmowskim wielu ma problem. Frontalny atak zastępuje merytoryczną polemikę wobec jego książek, tez i realnej polityki. Z drugiej strony są też bezkrytyczni wyznawcy, którzy bronią każdego posunięcia, czy artykułu sprzed np. 90 lat, co też trudno uznać za merytoryczną ocenę. Tym drugim należy zadedykować anegdotę o tym jak malarz Wojciech Styka malował Jezusa Chrystusa. Ponieważ był człowiekiem głęboko religijnym malował go na kolanach. W trakcie tej pracy ukazał mu się Chrystus, który miał rzec: „Styka! Ty mnie nie maluj na kolanach! Ty mnie maluj dobrze!”

Faktem jest, że w okresie tuż II wojnie zwolennicy obozu politycznego, który stworzył Roman Dmowski – narodowcy – byli najbardziej ze

wszystkich stronnictw II Rzeczypospolitej prześladowani przez komunistów. Wpływ na to na pewno miał fakt krytyki z czasów jeszcze przed odrodzeniem polskiej państwowości, a także szczególnie w czasie jej trwania – siły kapitału żydowskiego i obecności przedstawicieli tej mniejszości w życiu publicznym w Polsce. To akurat przeszło już do historii.

Charakterystyczne, że narodowcy mieli wpływ na władze II RP jedynie przez kilka lat, do zamachu majowego w 1926 roku, a sam Roman Dmowski był jeden jedyny raz ministrem spraw zagranicznych. Mimo tego, że obóz Piłsudskiego wygrał z obozem narodowym polityczną walkę o władzę w Polsce endecy (często używany pejoratywnie skrót od: Narodowa Demokracja) wygrali ze swoimi oponentami walkę o „rząd dusz” Polaków. Charakte-

rystyczne, że w latach 1930-ch, a zwłaszcza w drugiej ich połowie, program polityczny i ideowy obozu narodowego został w dużym stopniu przyjęty przez piłsudczyków.

Gdyby chcieć jednym zdaniem (!) napisać, co zostało ze spuścizny po Romanie Dmowskim, należałoby stwierdzić, że jest chłodny, daleki od romantyzmu pragmatyzm w ocenie intencji i działań naszych bliższych

i dalszych sąsiadów oraz uznanie państwa i narodu polskiego jako głównych azymutów politycznego działania, a także oczywiste założenie, że interesy narodowe nasze i innych krajów mogą być sprzeczne i powodować konflikty niezależnie od naszej dobrej woli i chęci. Ten sposób myślenia politycznego zapewne zostanie.

Ryszard Czarnecki

Dr McCullough: szczepienie dzieci prawdopodobnie przyczyną wzrostu autyzmu

Dr Peter McCullough, wybitny kardiolog i znany krytyk medycznego establishmentu, przedstawił obszerną, dobrze udokumentowaną prezentację dotyczącą nadużyć „kompleksu biofarmaceutycznego” oraz przyczyn setek tysięcy zgonów spowodowanych powikłaniami po szczepionce na COVID. Jego badania wykazują również związek między „hiper-szczepieniem” dzieci oraz wysokimi wskaźnikami autyzmu.

Przemawiając na dorocznym spotkaniu Amerykańskiego Stowarzyszenia Lekarzy i Chirurgów epidemiolog skupił się na nienaturalnym pochodzeniu wirusa SARS-CoV-2 i późniejszym zatuszowaniu tego, opierając się na raporcie komisji Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych zatytułowanym „The Proximal Origin of a Cover-Up”. Już w sierpniu 2020 r. naukowiec był samotnym głosem alarmującym o „wielkim ryzyku związanym z opracowaniem szczepionki COVID-19”,

a dziesięć miesięcy później grupa 57 autorów w 17 krajach domagała się odpowiedzi na temat obaw dotyczących bezpieczeństwa od każdego rządu podającego szczepionki. McCullough wzywał: „od samego początku szczepionki te powinny być mocno kwestionowane przez każdego lekarza. Opierając się na tych rozważaniach, żadna szkoła medyczna ani żaden akademicki ośrodek medyczny nigdy nie powinien być zakładać, że będą one bezpieczne”. Od początku wprowadzania szczepionek „przegląd bezpieczeństwa był katastrofą”

- kontynuował McCullough, który sam jest autorem 691 artykułów w recenzowanych czasopiśmie naukowych i pozostaje najczęściej publikowaną osobą w swojej dziedzinie w historii.

Aby zilustrować problem, naukowiec omówił szkody zdrowotne wyrządzone różnym osobom publicznym, w tym byłemu trenerowi Tampa Bay Buccaneers Bruce'owi Ariansowi (zapalenie mięśnia sercowego), żonie Justina Biebera (zakrzep krwi w mózgu), Jamiemu Foxowi (udar), Kirkowi Herbstreitowi (liczne zakrzepy krwi) i Megyn Kelly

(problemy autoimmunologiczne). W rzeczywistości „mamy ponad 3400 recenzowanych artykułów na temat obrażeń, niepełnosprawności i śmierci spowodowanych szczepionkami. Literatura jest tym przepełniona i istnieje silne uprzedzenie do publikowania jakichkolwiek z tych artykułów. Bardzo trudno jest opublikować artykuł na temat skutków ubocznych szczepionek. Bardzo trudno. A jednak wciąż jest ich 3400” - powiedział.

Takie artykuły obejmują jeden z przypadków z Harvardu, gdzie badano dzieci przebywające w szpitalu z zapaleniem mięśnia sercowego wywołanym szczepionką na COVID. „Żadna szczepionka nie powinna powodować, że amerykańskie dzieci trafiają do szpitala z zapaleniem mięśnia sercowego. To nie w porządku”. Biorąc pod uwagę niezwykle niskie ryzyko zakażenia młodych ludzi wirusem COVID-19, mogą oni być narażeni jedynie na ryzyko bez żadnych realnych korzyści. Inne badanie przeprowadzone przez Jessicę Rose i McCullougha

ujawniło, że ryzyko zachorowania na zapalenie mięśnia sercowego wzrasta z każdym kolejnym szczepieniem. McCullough przedstawił także dowody na to, że ogromny wzrost liczby szczepionek dla dzieci dramatycznie zwiększył wskaźniki autyzmu.

Podczas gdy dokładna przyczyna autyzmu pozostaje nieznaną, epidemiolog zauważył, że kiedy był dzieckiem, wskaźnik ten wynosił 1 na 10 000, a teraz wynosi 1 na 36. „Największą zmianą, jaka zaszła w układzie odpornościowym, jest hiper-szczepienie naszych dzieci. Kiedy się urodziłem, było pięć szczepień. Dzisiejsze dziecko ma do czynienia z dużo większą ilością szczepionek. Co więcej, McCullough wymienił pięć badań, które pokazują, że „naturalne podejście w dzieciństwie do chorób” oznacza „lepsze wyniki”, w tym „niższe wskaźniki astmy, alergicznego zapalenia skóry, zaburzeń koncentracji uwagi, choroby Aspergera i autyzmu”.

Źródło: LifeSiteNews

Były metropolita Paryża o „Fiducia supplicans”: Powinniśmy błogosławić grzesznika, którego kocha Bóg. Nie możemy jednak błogosławić grzechu

„Nauczanie Kościoła opartego na Chrystusie jest niezmiennie: powinniśmy błogosławić grzesznika, którego kocha Bóg. Nie możemy jednak błogosławić grzechu, który oddziela nas od Boga” – podkreślił ks. abp Michel Aupetit, były metropolita Paryża, odnosząc się do opublikowanego niedawno dokumentu „Fiducia supplicans”.

18 grudnia ub.r. w Watykanie została ogłoszona deklaracja doktrynalna „Fiducia supplicans”, która

dopuszcza we wspólnocie Kościoła „nieformalne” błogosławienie par homoseksualnych oraz heteroseksualnych żyjących bez ślubu. Treści zawartej w dokumencie sprzeciwia się wielu kardynałom i biskupom na świecie. Wśród nich jest ks. abp Michel Aupetit, były metropolita Paryża.

„Nauczanie Kościoła opartego na Chrystusie jest niezmiennie: powinniśmy błogosławić grzesznika, którego kocha Bóg. Nie możemy jednak błogosławić grzechu, który

oddziela nas od Boga. Powinno to dać grzesznikowi możliwość, aby więcej nie grzeszył, aby żałował i nawrócił się ku Panu” – wskazał ks. abp Michel Aupetit.

Wiele episkopatów wydało dyrektywę, w której przypomina nauczanie Kościoła i zakazuje błogosławienia osób tej samej płci. Na taki krok zdecydowali się m.in. biskupi Kazachstanu, Ukrainy, Zambii i Malawi.

Pch24.pl/radiomaryja.pl

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim.

Rażący brak przejrzystości i bezstronności konkursu na stanowisko starosty Awizeń

20 grudnia w Samorządzie Rejonu Wileńskiego odbyło się posiedzenie Komitetu Praworządności i Rozwoju Samorządu, na którym jednym z omówionych pytań było niezgodne z prawem ogłoszenie konkursu na stanowisko starosty gminy Awizeń. Członkowie komitetu na czele z przewodniczącą Teresą Dziemieszko wskazali na brak przejrzystości, bezstronności oraz innych kryteriów ogłoszonego konkursu. Radni także wskazali na nietypowe i dziwne konkursowe wymagania posiadania wyższego wykształcenia w dziedzinach leśnictwa lub rolnictwa, gdyż kwalifikacje te nie mają żadnego powiązania z funkcjami opisu stanowiska konkursu, a w gminie Awizeń prawie nie ma lasów. Inny kontrowersyjny punkt, o którym mówiła radna Renata Sobieska, to brak wymogu posiadania doświadczenia pracy w samorządności.

Mieszkaniec rejonu

Jak można w jednym dokumencie wielokrotnie rażąco łamać prawo. Jakaś niepojęta niekompetencja.

Patriota

To nie tylko niekompetencja, ale też niespotykane nachalstwo socjaldemokratów. Zechcieli przepchać swego koleżkę na starostę, to podstępnie wymagania konkursowe pod konkretnego człowieka: i staż, i wykształcenie, i wyplatę. Równocześnie eliminuje się innych z konkursu.

Alicja śnie

W. Kondratowicz wszystko robi pod swoich koleśków - komunistów. A obecną pełniącą obowiązki starosty Awizeń panią Reginę w sposób bezpardonowy eliminuje, ona przecież ma socjalne wykształcenie, a nie z dziedziny leśnictwa.

Marek

Dorwali się koleśki do koryta i nie mają żadnych hamulców przyzwoitości.

Ewa

No przykro, a w kampanii przedwyborczej mówili więcej o otwartości.

Danuta

Omg. to realnie??? Takie rzeczy się dzieją???? A co na to antykorupcyjna komisja??? Badz kontroli???

Kasia z rejonu

Obserwuję te wszystkie cyrki obecnej władzy, coś im nie tak idzie, niż deklarowali, jakiś chaos z urzędem, w innych placówkach, jacyś niejaśni ludzie są zatrudniani. Taki cyrk, że aż smutno.

Aleksander

Skandaliczne posunięcia mera i jego świty, zupełny brak szacunku dla zwykłych ludzi, a tylko „przepychanie kolanem” własnych towarzyszy. Przy okazji konstruowania konkursu, w oczywisty sposób „naginane” czyli łamane jest prawo.

Ilona

Starosta pełniący obowiązki jest aktywna i dobrze sprawuje się, ludzie ją podtrzymują, ale jest Polką i nowy wódz eliminuje ją wpisując do wymagań konkursowych wykształcenie w dziedzinie leśnictwa, co jest nonsensem biorąc pod uwagę, że gmina jest usytuowana przy samym Wilnie i mocno zurbanizowana.

Ważna wizyta w Warszawie delegacji Parlamentu Europejskiego do spraw relacji z Białorusią

W dniach 20–21 grudnia 2023 roku w Warszawie przebywała z nadzwyczajną wizytą delegacja Parlamentu Europejskiego do spraw relacji z Białorusią. Delegacji przewodniczył europoseł Waldemar Tomaszewski, lider Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin. Celem wizyty w Warszawie przedstawiciele jednego z najważniejszych organów Unii Europejskiej było omówienie relacji unijno-białoruskich oraz analiza bieżącej sytuacji na Białorusi. Ma to istotne znaczenie dla sąsiadów Białorusi, szczególnie dla wielu mieszkańców podzielonej granicą Wileńszczyzny, którzy posiadają rodziny po drugiej stronie granicy.

Czytelnik

Niestety, obecna sytuacja z Białorusią daje wiele do życzenia, a przecież to bliski kraj dla polskiej Litwy.

Patriota

Dla nas Polaków z Wileńszczyzny szczególnie ważne, aby były dobre relacje, bo po obu stronach dzisiejszej granicy białorusko-litewskiej

nadal w większości zamieszkują Polacy.

Ala

To dobrze, że właśnie nasz europoseł przewodniczy tak ważnej wizycie delegacji PE w Warszawie. Ważne też, że Waldemar Tomaszewski spotkał się w Sejmie z wieloma polskimi posłami i w MSZ z ministrem Radosławem Sikorskim, który wielokrotnie stanowczo upominał się o ochronę prawną Polaków na Litwie zgodnie ze standardami europejskimi.

Janusz

Na czele delegacji Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski - odpowiedni człowiek w odpowiednim miejscu, bo posiada ogromne doświadczenie, dużą wiedzę (pracuje w delegacji PE ds. Białorusi już od wielu lat), a to bardzo istotne w skutecznym rozwiązywaniu tak trudnych szczególnie obecnie sytuacji.

wileński

Jak widać lider AWPL-ZChR jest żywo zainteresowany sprawami polskości nie tylko na Litwie ale i w sąsiedniej Białorusi, gdzie także żyje liczna społeczność rodaków, oddzielonych od Macierzy.

Jan

Sikorski nie pozwoli dyskryminacji polskiej ludności na Litwie.

Andrzej

Dobrze, że takie spotkania mają miejsce w tej niełatwej sytuacji. Nasi bracia Białorusini potrzebują wsparcia i moralnego, i rzeczowego.

wolski

Obowiązkiem MSZ jest autentyczna troska i wsparcie dla Rodaków na Kresach. Mam nadzieję że nowy minister będzie wspierał Wilniuków, by polskość wzmocniła się i rozwijała.

z Wilna

Podczas wizyty doszło do kilku ważnych spotkań na wysokim szczeblu z władzami RP. Niech te relacje wzmocnią naszą pozycję, niech przełożą się na jeszcze większą troskę ze strony Macierzy i wsparcie dla nas, byśmy razem budowali i wzmocniali polskość kresową.

cc

Zobaczymy jak Sikorski pokieruje dyplomacją na kierunku litewskim, szczególnie że ze strony niektórych polityków/publicystów litewskich bywa mocno atakowany.

Bajka alegoryczna świąteczna

„Rzecz o Trzewikodziobie nieobyčajnym”

Gdzieś w dalekiej krainie, co to nad zimnym północnym morzem się znajduje, zebrała się w skromnym miejscu jakaś czereda szkaradnych postaci – ni to zwierzy, ni to ptaków, ni to płazów, które jednak – gdy się bliżej przyjrzeć - przypominają nam jakieś znane postacie. Ale o tym może na koniec bajki każdy Czytelnik sam się przekona.

Stach

Nasza daleka kraina faktycznie

na mapie Europy jest peryferyjna. Może też dlatego są tu możliwe takie dziwy, które w innych krainach nie mogły się zdarzyć.

Janusz

To już tradycyjna bajka red. Andrzejewskiego na koniec roku. Jak zawsze trafne spostrzeżenia podane w zabawnej formie.

Krystyna

Wszystkim życzę udanego nowego 2024 roku!

E.A.

Litewska polityka bywa dziwaczna. Ale też dużo zależy od wyborców, na kogo oddają głos. W tym roku mamy aż trzy kampanie, prezydencką, europejską i najważniejszą - sejmową. Wybierzmy mądrze, żeby mieć dobrych reprezentantów, pilnujących naszych spraw, także tych polskich. Od lat spraw polskich, obywatelskich, rodzinnych, społecznych bronią przedstawiciele AWPL, którzy nigdy nie zawiedli zaufania mieszkańców.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia? Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat i prześlij na adres info@L24.lt, a my je opublikujemy.

Wśród autorów najciekawszych tekstów rozlosujemy atrakcyjne nagrody! Świat czeka na twoją historię!

www.L24.lt info@L24.lt

Noworoczny koncert „Wili”

Spacer po współczesnym i dawnym Wilnie

Fot. Jerzy Karpowicz

„Wielkie rzeczy uczynił mi...”. Jasełka w Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze

Boże Narodzenie to czas, kiedy wszyscy stają się dla siebie bardziej życzliwi i miłsi. Aby podkreślić wyjątkowy charakter tych świąt, uczniowie naszego gimnazjum tradycyjnie, jak co roku, wystawili Jasełka Bożonarodzeniowe.

Wyjątkowe spotkanie swoją obecnością uświetnili dostojni goście: ksiądz rektor kościoła pw. bł. Michała Sopoćki w Czarnym Borze Elijas Anatolij Markauskas, poseł na Sejm Republiki Litewskiej Czesław Olszewski, siostra Aldona Paczkowska – przełożona Domu Zakonnego Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego wraz z siostrą Dorotą, starosta Gminy Czarny Bór Tadeusz Aszkielaniec, dyrektorka przedszkola w Wołczunach Jané Kovger, dyrektorka Centrum Usług Socjalnych Renata Adamowicz, prezeska koła ZPL w Czarnym Borze Beata Blaževičienė.

Spotkanie jasełkowe rozpoczął ks. Elijas, życząc abyśmy żyli wiarą i innym dawali przykład chrześcijańskiej postawy. Rozważając tajemnicę Bożego Narodzenia zostaliśmy

przeniesieni myślą i sercem do Ziemi Świętej snując głębokie refleksje nad „cudem świętej nocy”, gdzie w ubogiej stajence narodził się Jezus. W specjalnie przygotowanych strojach oraz pięknej scenografii

ukazującej ludzi podążających do Betlejem, młodzi aktorzy przedstawili sceny narodzin Chrystusa. Był św. Józef, Maryja, Adam, Ewa, Wąż, Archaniołowie, Dzieci, Kanclerz,

Królowie, Aniołki, Pastuszkowie, Herod. Uczniowie doskonale wcieliili się w swoje role oraz zaprezentowali umiejętności wokalne, recytatorskie i aktorskie. Zgromadzona publiczność po raz kolejny mogła przeżyć

historię Maryi i Józefa szukających schronienia na noc.

Przedstawienie wprowadziło wszystkich w czas Bożego Narodzenia pełnego pięknych tradycji i podniosłego nastroju. Było to dla wszystkich lekcją wzajemnego zbliżenia i miłości, zadumy i refleksji. Niejednej osobie zakreśliła się łza w oku... Piękny śpiew pastorałek, kolęd oraz tańce uświadomiły wszystkim i przypomniały o tym, że Święta Bożego Narodzenia są już blisko. Występ był niezwykle przeżyciem zarówno dla aktorów, jak i rodziców, nauczycieli i gości.

Po zakończeniu jasełek głos zabrała dyrektorka gimnazjum Ligia Korzeniewska, która podziękowała wszystkim młodym artystom za cudowny występ. Nauczycielkom Mirenie Kasperowicz, Marii Macinkiewicz, Irenie Jenkielewicz, Marii Turowskiej oraz uczniowi IVG klasy Dawidowi

Jurewiczowi wręczyła podziękowania za przygotowanie wyjątkowego, wzruszającego przedstawienia jasełkowego i wprowadzenie w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia oraz złożenia świątecznych życzeń przybyłym na uroczystość gościom, rodzicom, nauczycielom, uczniom, pracownikom gimnazjum. Do życzeń dołączyli się zaproszeni goście.

Po jasełkach tradycyjnie odbyło się tamowanie się opłatkiem, gdzie wszyscy złożyli sobie nawzajem świąteczne życzenia.

Serdecznie zapraszamy wszystkich do wspólnego oglądania spektaklu na platformie YouTube, klikając w poniższy link <https://www.youtube.com/watch?v=ubm51h1uzfE>
Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze
Fot. Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze

Festiwal „Kolędowe Serca Wileńszczyzny”

W sobotę, 30 grudnia już po raz 7. odbył się festiwal „Kolędowe Serca Wileńszczyzny”. Festiwal Kolęd i Pastorałek odbył się w dworku w Gliniszczkach (rejon wileński).

Przed kolędowaniem proboszcz parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Podbrzeziu ks. Jarosław Spirydowicz pobłogosławił wszystkich zebranych.

Jak i co roku wielu utalentowanych osób się spotkało, by wspólnie śpiewać najpiękniejsze kolędy i pastorałki. Podczas festiwalu wystąpili zespoły m.in. „Randeo Anima”, „Brzózka”, „Łada”, „Kapela Kawalerów Podwileńskich” z Niemenczyna,

chór „Iskierki” z Podbrzezia, grupa przedszkolna z Anowila, schola „Ama Deus” z Wojdat, chór z parafii pw. św. Józefa w Zameczku w Wilnie, zespół „Expression Adlibitum”, soliści: Eliza, Diliara i Giulnara, Kajetana i Cezariusz.

Po występach odbyło się wspólne śpiewanie kolędy i spotkanie przy herbatce. To prawdziwa radość, że możemy wyśpiewywać na cześć naszego Pana i Zbawiciela Jezusa Chrystusa. On się narodził, by dać nam zbawienie!

Organizatorzy: Randeo Anima, NKC dział w Gliniszczkach, Wspólnota lokalna okolic Podbrzezie-Gliniszki. Partnerzy: proboszcz parafii

pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Podbrzeziu ks. Jarosław Spiridowicz, Stowarzyszenie Bo-

cheńscy Patrioci na czele z prezesem Grzegorzem Pałkowskim, oraz Fundacja Na Obcej Ziemi na czele

z prezesem Piotrem Poźlewiczem.
Marlena Paszkowska
Fot. autorka

Białe Jasełka w „Ruszczycówce”

„Od wieków już trwa w polskich domach, we wsiach i miasteczkach zwyczaj radosnego kolędowania i wystawiania misterii bożonarodzeniowych znanych jako jasełka. Pozwalają nam lepiej zrozumieć przyścisłe Jezusa na świat. Pokazują, że jest to nie tylko wydarzenie historyczne, ale też współczesne. Bóg rodzi się dzisiaj wśród nas, w drugim człowieku, w naszym sercu. To misterium dotyka każdego osobieście”.

Czas oczekiwania na Boże Narodzenie należy do najpiękniejszych w roku. Ze Świątami Bożego Narodzenia wiąże się wiele pięknych tradycji i zwyczajów. Taką tradycją ma również Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie, które to co roku wystawia na scenie przedstawienie bożonarodzeniowe, czyli jasełka. Propozycją tego roku było wystawienie Białych Jasełek, gdzie uczniowie klas 3b i 3c wierszami i tańcami przybliżyli nam radość oczekiwania przyścia Chrystusa. Piękny śpiew pastorałek i kolęd

uświadomił wszystkim i przypomniał o tym, że Święta Bożego Narodzenia są już bardzo blisko.

Na koniec głos zabrała dyrektorka gimnazjum Żaneta Jankowska, która podziękowała młodym artystom oraz ich opiekunom za przygotowanie wyjątkowych jasełek oraz za wspaniałe wprowadzenie w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia. Złożyła także świąteczne życzenia przybyłym na uroczystość rodzicom, uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły. Do życzeń dołączył się także proboszcz parafii w Rudominie ks. Jan Matuszewicz.

Ta niecodzienna uroczystość na pewno skłoniła zebranych do refleksji i uświadomiła, jak ważny i wyjątkowy jest dzień, w którym urodziło się Dzieciątko w Betlejem. Uroczystość przygotowały panie klas początkowych Beata Waluszkiewicz i Ilona Makiewicz, katecheta Andżela Łazarenko, kierownik chóru Alina Balkuviene oraz nauczyciel tańca Rūta Šekštelė i Marija Turowska.

Starszy nauczyciel klas początkowych Ilona Makiewicz oraz starszy nauczyciel klas początkowych Beata Waluszkiewicz

Świąteczna zabawa dla dzieci w Sawiczunach

Święta Bożego Narodzenia to wyjątkowy czas, na który każdy z nas czeka cały rok. Na Boże Narodzenie z niekłamaną niecierpliwością czekają szczególnie dzieci, bo Boże Narodzenie to czas pięknie przystrojonej pachnącej choinki, wesółych zabaw i oczywiście czas prezentów.

W dniu 29 grudnia w Centrum Kultury w Sawiczunach – filii Centrum Kultury w Rudominie – było niezwykle gwarno. Tego dnia tu odbyła się wyjątkowa, kolorowa noworoczna zabawa dla dzieci, która cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem. Przybyli na nią dzieci mieszkający w Sawiczunach i okolicy, jak też wychowankowie Centrum Kryzysowego Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego. Na nich czekała wyśmienita zabawa.

Wszyscy uczestnicy zabawy choinkowej zabrali ze sobą świetne humory i dali się porwać wesółym noworocznym rytmom. Były korowody, kółeczka i tańce. Wszyscy uśmiechnięci, w świetnych nastrojach tańczyli i szaleli na parkiecie. Do zabawy dzieci porwała Śnieżka, która starała się umilić czas oczekiwania na Świętego Mikołaja. Dzieci miały również okazję wziąć udział w warsztatach dekorowania pierników. Maluchy z ogromną chęcią tworzyły przedziwne wzory na tych świątecznych wypiekach.

Mimo wesolej zabawy dzieciaki niecierpliwie wyglądały Świętego Mikołaja. Przybył on zmarznięty, ale uśmiechnięty. Święty Mikołaj zaprosił wszystkie dzieci do wspólnej zabawy. Święty Mikołaj nie zapomniał o prezentach - każde dziecko tego dnia otrzymało stodycze.

Co to była za impreza! Z twarzy dzieci nie schodził uśmiech i radość z wspólnej zabawy. Sylwestrowe szaleństwo wywołało wiele pozytywnych emocji i wrażeń. Wspomnienia tych miłych chwil na długo zagoszczą w sercach dzieci. Organizatorzy pragną serdecznie podziękować za stodycze prezenty dla dzieci Centrum Kultury w Rudominie na czele z Wioletą Cereszką.

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym trzynastym, wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Czwartek,
4 stycznia 2024**

J 1, 35-42

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA**

Jan stał na drugim brzegu Jordanu, a wraz z nim dwóch jego uczniów. A gdy przyjrzał się przechodzącemu Jezusowi, rzekł: „Oto Baranek Boży!”. Obaj uczniowie usłyszeli, jak mówił, i poszli za Nim. Gdy Jezus odwrócił się i spostrzegł, że idą za Nim, zapytał ich: „Czego szukacie?”. Oni rzekli: „Rabbi – to znaczy nauczycielu – gdzie mieszkasz?”. Odpowiedział im: „Chodźcie, zobaczcie”. Poszli więc i zobaczyli, gdzie mieszkał. I w tym dniu pozostali u Niego. Działo się to około godziny dziesiątej. Jednym z dwóch, którzy usłyszeli słowa Jana i poszli za Jezusem, był Andrzej, brat Szymona Piotra. Odszukał on najpierw swego brata, Szymona, i oznajmił mu: „Znaleźliśmy Mesjasza”, to znaczy Chrystusa. Następnie przyprowadził go do Jezusa. Gdy Jezus mu się przyjrzał, rzekł: „Ty jesteś Szymon, syn Jana. Odtąd będziesz nosił imię Kefas”, to znaczy Piotr.

SPOTKANIE ŻYCIA

Jan wskazał Jezusa swoim uczniom. Oni poszli za Mistrzem. Nie wiemy, jak długo szli za Nim. Może byli onieśmieleni, może po cichu sprzeczali się między sobą: „Nie, to ty zacznij pierwszy...”. W pewnym momencie to Jezus przejął inicjatywę: zatrzymał się, odwrócił do nich, spojrzął im w oczy i zadał proste pytanie: „Czego szukacie?”. Otrzymał szczerą odpowiedź: „Nauczycielu, gdzie mieszkasz?”, co znaczy: „Kim jesteś?”. I Jezus zaprosił ich do siebie.

Nas także zaprasza do siebie na stronie Ewangelii. Tam możemy poznawać Jego słowa, gesty, uczucia, postawy, wybory i odkrywać przez słuchanie Słowa, kim On staje się dla nas. Czy jestem ciekawy Jezusa? Czy pragnę Go spotykać, poznawać, iść z Nim przez życie?

Jezu, dziś i ja wyruszam za Tobą i pragnę Ci zadać moje pytanie: Nauczycielu...?

**Piątek,
5 stycznia 2024**

J 1, 43-51

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA**

Jezus zamierzał udać się do Galilei. Wtedy to spotkał Filipa i powiedział Mu: „Pójdź za Mną!”. A Filip pochodził z Betsaidy, czyli z tej samej miejscowości, co Andrzej i Piotr. Filip spotkał Natanaela i oznajmił mu: „Znaleźliśmy Tego, o którym pisał Mojżesz w Prawie i prorocy – Jezusa z Nazaretu, syna Józefa”. Na to odrzekł Natanael: „Czy może być coś dobrego z Nazaretu?”. Filip jednak odparł: „Chodź i sam zobacz”. Gdy Jezus ujrzał Natanaela, który się do Niego zbliżał, powiedział o nim: „Oto prawdziwy Izraelita, w którym nie ma fałszu”. Natanael zaś zapytał: „Skąd mnie znasz?”. Jezus mu odpowiedział: „Ujrzałem cię stojącego pod drzewem figowym, zanim cię zawołał Filip”. Wówczas Natanael wyznał: „Rabbi, Ty jesteś Synem Bożym! Ty jesteś królem Izraela!”. Jezus odrzekł: „Wierzysz, ponieważ powiedziałem ci: «Ujrzałem cię pod drzewem figowym»; zobaczysz jeszcze więcej”. I powiedział mu: „Uroczycie zapewniam was: Ujrzycie otwarte

niebo, a także aniołów Bożych, którzy będą wstępowali i zstępowali na Syna Człowieczego”.

PAN MNIE ZNA

Jedną z najpiękniejszych modlitw jest Psalm 139, który rozpoczyna się od słów: „Przenikasz i znasz mnie, Panie”. Nasze życie jest pod stałym wejrzeniem Bożej miłości. Dzisiejsza Ewangelia przypomina nam, że Jezus zna każdego człowieka. Zna także mnie, moje serce, tak jak Natanael. Dlatego również moje życie powinno być wyznaniem prawdy, że Jezus jest Synem Bożym. Ewangelia przypomina mi jeszcze jedną ważną prawdę, że moje świadectwo ma wielką wartość dla innych, dlatego moje życie ma być nim wypełnione.

Panie, Ty mnie bardzo dobrze znasz. Wiesz, jaki jestem. Spraw, abym umiał jeszcze bardziej otworzyć dla Ciebie moje serce.

**Sobota,
6 stycznia 2024
Objawienie Pańskie,
uroczystość**

Mt 2, 1-12

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Kiedy Jezus narodził się w Betlejem Judzkim za panowania Heroda, do Jerozolimy przybyli ze Wschodu mędrcy. Pytali oni: „Gdzie jest nowo narodzony król Żydów? Zobaczyliśmy bowiem na wschodzie Jego gwiazdę i przybyliśmy oddać Mu hołd”. Gdy to usłyszał król Herod, przeraził się, a z nim cała Jerozolima. Zebrał wszystkich wyższych kapłanów oraz nauczycieli ludu i pytał ich, gdzie ma się narodzić Chrystus. A oni mu powiedzieli: „W Betlejem Judzkim. Tak bowiem zostało napisane przez proroka: «A ty, Betlejem, ziemio Judy, wcale nie jesteś najmniejsze spośród wielkich miast Judy, gdyż z ciebie wyjdzie wódz, który będzie pasterzem Izraela, mojego ludu». Wtedy Herod przywołał potajemnie mędrców i wypytywał ich, kiedy ukazała się gwiazda. Wysyłając ich do Betlejem, powiedział: „Idźcie i wypytajcie się dokładnie o to Dziecko. Gdy Je znajdziecie, dajcie mi znać, żebym i ja mógł pójść i oddać Mu hołd”. Oni wysłuchali króla i wyruszyli w drogę. A gwiazda, którą widzieli, gdy wschodziła, prowadziła ich aż do miejsca, gdzie znajdowało się Dziecko. Tam się zatrzymała. Ogromnie się ucieszyli na jej widok. Gdy weszli do domu, zobaczyli Dziecko z Jego Matką, Maryją. Upadli na kolana i oddali Mu hołd. Otworzyli swe skrzynki i ofiarowali Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę. A ponieważ otrzymali we śnie polecenie, żeby nie wstępowali do Heroda, inną drogą wrócili do swojej ojczyzny.

DROGA WIARY

Przyjęcie objawienia Bożego od każdego z nas wymaga jakiegoś zaangażowania, odwagi, zostawienia własnej stabilizacji i troski o prywatne sprawy. Mędrcy ze Wschodu jako przedstawiciele świata pogańskiego idą odnaleźć Mesjasza. Wyruszają w drogę ku wierze. Mimo wielu przeszkód idą. Są też tacy jak Herod, którzy boją się władzy miłości, jaką objawia Mesjasz. Ale najważniejsze, że mędrcy docierają do Betlejem, do wiary. Odnajdują

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Jezusa. Ich życie ulega zmianie, staje się realną drogą wiary. To już inna droga niż ta, którą przebyli, szukając Jezusa. Inną drogą przecież wracają do ojczyzny, do siebie. Ja też jestem zaproszony, by wyruszyć w drogę wiary, by odnaleźć Jezusa, by moje życie odmieniło się i było już inną drogą – drogą wiary.

Panie Jezu, spraw, aby i moje życie było drogą wiary. Daj mi, proszę, misyjnego ducha, abym umiał dzielić się wiarą z drugim człowiekiem.

**Niedziela,
7 stycznia 2024
Chrzest Pański, święto**

Mk 1, 7-11

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA**

Jan Chrzciciel głosił: „Idzie za mną potężniejszy ode mnie, a ja nie jestem godny, aby schylić się i rozwiązać rzemyk u Jego sandałów. Ja ochrzciłem was wodą, a On będzie was chrzczył Duchem Świętym”. Wtedy przyszedł Jezus z Nazaretu w Galilei i został ochrzczony przez Jana w Jordanie. Zaraz po tym, kiedy wychodził z wody, ujrzał niebo otwarte i Ducha, który zstępował na Niego jakby gołębicą. I rozległ się głos z nieba: „Ty jesteś moim Synem umiłowanym, Ciebie upodobałem sobie”.

MOJA CHRZEŚCIJAŃSKA TOŻSAMOŚĆ

Pierwszą z ustanowionych przez św. Jana Pawła II różańcowych tajemnic światła, poświęconych działalności publicznej Jezusa, jest tajemnica chrztu Jezusa w Jordanie, po którym została potwierdzona tożsamość Jezusa: „Ty jesteś moim Synem umiłowanym”. Chrzest jest również znakiem naszej tożsamości – mówi, że należymy do Chrystusa. Data przyjęcia sakramentu chrztu świętego jest jedną z najważniejszych dat naszego życia. Czy znam datę swojego chrztu? Czy żyję jak chrześcijanin? Warto w święto Chrztu Pańskiego zadać sobie pytanie: Czy moja rodzina jest środowiskiem wiary, miejscem, gdzie moja wiara się pogłębia?

Duchu Święty, umacniaj mnie swoimi darami każdego dnia, abym był wierny przyrzeczeniom chrzcielnym.

**Poniedziałek,
8 stycznia 2024**

Mk 1, 14-20

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA**

Kiedy Jan został uwięziony, Jezus przybył do Galilei, głosząc Ewangelię Bożą. Mówił: „Czas się wypełnił” i „Nadchodzi już królestwo Boże! Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię”. Przechodząc obok Jeziora Galilejskiego, zobaczył Szymona i Andrzeja, brata Szymona, jak zarzucali sieci w jezioro; byli bowiem rybakami. Jezus powiedział do nich: „Pójdźcie za Mną, a sprawię, że staniecie się rybakami ludzi”. Oni natychmiast zostawili sieci i poszli za Nim. A gdy uszedł nieco dalej, zobaczył Jakuba, syna Zebedeusza, i jego brata Jana. Oni też byli w łodzi i naprawiali sieci. Zaraz ich powołał, a oni zostawili w łodzi swego ojca, Zebedeusza, razem z najemnikami i poszli za Nim.

ZADANIE ŻYCIOWE

„Czas się wypełnił” i „Nadchodzi już królestwo Boże! Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” – to główna treść

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

nauczania Jezusa, Jego misji. Do tej misji zostają także powołani apostołowie, ale nie tylko. Również my wszyscy ochrzczeni mamy być świadkami prawdy o królestwie Bożym, w nas samych ma się dokonywać nawrócenie. Nasze życie ma być wypełnione wiarą w Ewangelię, w Chrystusa. Mamy też pomagać drugiemu człowiekowi, aby uwierzył w Jezusa i żył Ewangelią. Dziś iść za Jezusem to być przedłużeniem Jego Boskich ramion, kontynuatorem Jego nauki i apostołem Jego prawdy. To konkretne zadanie życiowe.

Panie Jezu, proszę, umacniaj mnie, abym nieustrudzenie kroczył za Tobą i był przedłużeniem Twoich Boskich ramion. To moje zadanie.

**Wtorek,
9 stycznia 2024**

Mk 1, 21-28

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA**

W mieście Kafarnaum Jezus w szabat wszedł do synagogi i nauczał. Jego nauka budziła zdziwienie: uczył ich bowiem jak ten, który ma moc, a nie jak nauczyciele Pisma. Był właśnie w synagodze człowiek opętany przez ducha nieczystego. Zawołał on: „Co mamy z Tobą wspólnego, Jezusie Nazarejczyku? Przyszedłeś nas zgubić! Wiem, kim jesteś: Świętym Boga”. A Jezus stanowczo mu nakazał: „Milcz i wyjdź z niego!”. Wtedy duch nieczysty, wstrząsając gwałtownie tym człowiekiem i krzyżąc donośnym głosem, wyszedł z niego. Wszystkich ogarnęło zdumienie, tak iż jeden drugiego pytał: „Co to jest? Jakaś nowa nauka z mocą! Nawet duchom nieczystym rozkazuje i są Mu posłuszne”. I szybko rozeszła się wieść o Nim wszędzie po całej krainie galilejskiej.

SŁOWO Z MOCĄ

Ludzkie słowo ma znaczenie, umacnia lub rani. A tym bardziej słowo Syna Bożego. Ono ma moc, przemienia człowieka i jego życie, potrafi pokonać Złego. Słowo Jezusa uzdrawia i czyni człowieka wolnym. Ono wypływa z Jego wnętrza, z Jego osoby, z boskiego źródła. Dzisiejsza Ewangelia jest dla mnie rachunkiem sumienia. Muszę postawić sobie pytania: Jak wygląda moje spotkanie ze słowem Jezusa? Czy Ewangelia jest moją codzienną lekturą? Czy otwieram swoje serce na dar Słowa? Czy żyję słowem Pana? Każde słowo Jezusa powinno mieć ogromne znaczenie dla naszego codziennego życia, powinno stawać się słowem życia na dzisiaj. W Ewangelii szukajmy odpowiedzi na nurtujące nas pytania.

Boże, proszę, abym każdego dnia żył Twoim słowem. Niech „Twoje słowo mnie czyta”.

**Środa,
10 stycznia 2024**

Mk 1, 29-39

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA**

Wprost z synagogi Jezus udał się z Jakubem i Janem do domu Szymona i Andrzeja. A teściowa Szymona leżała w gorączce. Zaraz powiedzieli Mu o niej. On podszedł, wziął teściową za rękę i podniósł. Wtedy gorączka ustąpiła, a ona usługiwała im. Z nastaniem wieczora, gdy słońce już zaszło, przynosili do Niego wszystkich chorych i opętanych. Całe miasto zgromadziło się u drzwi. Uzdrowił wielu, których nękały rozmaite choroby, i wyrzucił wiele demonów; lecz nie pozwalał demonom mówić, ponieważ Go znaly. Nad ranem, jeszcze przed świtem, wstał i wyszedł na miejsce odludne, i tam się modlił. A Szymon i ci, którzy z nim byli, poszli Go szukać. Kiedy Go znaleźli, powiedzieli Mu: „Wszyscy Cię szukają”. A On im odpowiedział: „Pójdźmy gdzie indziej, do sąsiednich miejscowości, abym i tam nauczał, po to bowiem wyszedłem”. I chodził po całej Galilei, nauczając w ich synagogach i wyrzucając demony.

DO OJCA I DO BRATA

„Nad ranem, jeszcze przed świtem, wstał i wyszedł na miejsce odludne, i tam się modlił”. Jezus idzie się modlić po tym, jak uzdrowił wielu cierpiących ludzi. Teraz zanoszą ich w modlitwie do Ojca. Ewangelia pokazuje nam, że Jezus również ustala pewien porządek. Najpierw trwa na modlitwie, dopiero za tym idą czyny dobroci. Ojcowie Kościoła mówili: Ad Patrem et ad fratrem (‘Do Ojca i do brata’). Trzeba iść do Boga Ojca i iść do brata, do człowieka. Miłość bliźniego musi czerpać moc od Ojca. Miłość bliźniego bez miłości Ojca może się zagubić i stać tylko zwyczajnym humanitaryzmem. Trzeba najpierw trwać na kontemplacji Ojca, aby iść z czynami dobroci do drugiego człowieka. Jakie miejsce zajmuje w moim życiu rozmowa z Ojcem?

Panie Jezu, pragnę uczyć się od Ciebie, że bez modlitwy nie ma właściwie ukierunkowanej miłości bliźniego. Niech modlitwa i czyny dobroci będą w moim życiu zjednoczone.

Czystki w chińskiej armii

Dziewięciu chińskich generałów zostało pozbawionych mandatów w parlamencie ChRL.

Nie podano oficjalnego powodu usunięcia generałów z Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych. Wiele wskazuje na to, że wojskowi zostali w ten sposób ukarani za korupcję w armii. Według analityków to nie koniec konsekwencji wyciąganych w stosunku do generałów.

Masowe aresztowania szpiegów

Podczas operacji policji w Stambule i ośmiu tureckich prowincjach zatrzymano 33 osoby podejrzane o działania szpiegowskie prowadzone na zlecenie izraelskiego Mossadu. Działania zatrzymanych miały być prowadzone „przeciwko obcokrajowcom przebywającym w Turcji ze względów humanitarnych”. 13 osób jest nadal poszukiwanych.

Trzęsienie ziemi w Japonii

Liczba ofiar śmiertelnych potężnego trzęsienia ziemi o sile 7,6 w skali Richtera, które miało miejsce w poniedziałek w środkowej Japonii, wzrosła do 30 osób. Ekipy ratownicze usiłowały dotrzeć do odizolowanych obszarów, gdzie zawały się budynki, zniszczone są drogi i odcięty prąd dla tysięcy domów.

Tańsze tankowanie

W Szwecji od 1 we stycznia weszły w życie przepisy znacznie obniżające normy zawartości biopaliw w benzynie i oleju napędowym. Reforma przyczyni się do wzrostu emisji CO₂, co wzbudza kontrowersje, ale tankowanie na stacjach paliw już jest tańsze. 2 stycznia cena litra oleju napędowego na stacjach paliw spadła o około 5 koron (0,43 Eur), a benzyny 95-oktanowej o 1,2 korony (0,1 Eur).

Prześladowania katolików w Nikaragui

Policja w Nikaragui zatrzymała kolejnych czterech księży. Łącznie w ciągu ostatnich kilku dni do aresztów trafiło 12 duchownych. Daniel Ortega, który rządzi Nikaragwą od 2007 r., zwalcza Kościół i przeciwników politycznych. W sierpniu 2022 roku na 26 lat więzienia skazano ks. bp. Rolando Alvaręza, zacieklego krytyka antychrześcijańskiego prezydenta.

Zamieszki na ulicach europejskich miast w sylwestrową noc

W Niemczech, Belgii i Holandii w sylwestrową noc doszło do poważnych zamieszek. Muzułmańscy imigranci atakowali policję i służby ratunkowe.

Sylwestrowa noc w Polsce przebiegała w tym roku dużo spokojniej niż przed laty. Choć to był bezpieczny sylwester, to nasze służby nie odpoczywały. W całym kraju strażacy podjęli łącznie ponad 1200 interwencji. Byli wyzwaniu do blisko pół tysiąca pożarów. Policja odnotowała ponad 13 tysięcy interwencji.

Według danych Komendy Główniej

Policji w wypadkach na polskich drogach zginęło sześć osób.

Niespokojnie za to było u naszych zachodnich sąsiadów. W Berlinie w noc sylwestrową znowu doszło do zamieszek i ataków na interweniujących policjantów i strażaków, których obrzucano petardami. Policja aresztowała 230 osób.

Podobnie było też w Holandii, gdzie również dochodziło do ataków na policję. Aresztowano ponad 200 osób. Policjanci w całym kraju mieli być zmuszeni do interweniowania w związku z podpaleniami, aktami

wandalizmu i atakami na funkcjonariuszy służb ratunkowych.

Z kolei w Belgii w związku z noworocznymi zamieszkami służby porządkowe zatrzymały blisko 270 osób. Najgorsza sytuacja miała miejsce w Brukseli i Antwerpii. W Polskiej Agencji Prasowej czy przejętej przez rząd Donalda Tuska TVP na próżno szukać informacji o sprawach zamieszek, bo byli nimi muzulmańscy imigranci. Mieszkańcy wielu europejskich krajów zbierają już krwawe żniwo błędów polityki migracyjnej.

Rumunia i Bułgaria wejdą do strefy Schengen. Podano datę

Rumunia i Bułgaria zostaną od 31 marca 2024 r. przyjęte do strefy Schengen – ogłosiła wczoraj późnym wieczorem hiszpańska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej.

Sprecyzowała, że dzięki pozytywnemu rozpatrzeniu kandydatur obu państw obywatele Rumunii i Bułgarii będą mogli podróżować samolotami oraz drogą morską bez paszportów do państw strefy Schengen, obejmującej 25 z 27 krajów Unii Europejskiej. Do strefy należą też 4 stowarzyszone z UE państwa: Szwajcaria, Norwegia, Islandia oraz Liechtenstein.

Decyzja w sprawie zniesienia obowiązku posiadania paszportów na granicach lądowych przez obywateli Rumunii i Bułgarii ma zapasć, jak sprecyzowała Rada UE, „w rozsądnym przedziale czasowym”.

Przeciwko przyjęciu Rumunii i Bułgarii, do którego konieczna była

jednomyślność członków strefy Schengen, wypowiedziała się wcześniej Austria.

Pierwsze państwa przystąpiły do strefy Schengen w 1995 r., kiedy to na granicach wewnętrznych Unii Europejskiej po raz pierwszy zniesiono kontrole graniczne.

Ostatnim państwem, które dołączyło do strefy Schengen, była Chorwacja. Jej przystąpienie miało miejsce 1 stycznia 2023 r.

Fot. pixabay

Rekordowy rok na Szlaku św. Jakuba

Z każdym rokiem rośnie liczba osób pielgrzymujących do grobu Apostoła Jakuba w Santiago de Composteli. W 2023 roku padnie historyczny rekord: wyniesie ona pół miliona osób – donosi Vatican News.

30 lat temu tzw. szlak francuski został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. W uzasadnieniu podkreślono „bogate dziedzictwo architektoniczne o wielkim znaczeniu historycznym,

na które składają się budynki przeznaczone do zaspokajania potrzeb materialnych i duchowych pielgrzymów”.

Jak wskazuje ks. José Fernández Lago, dziekan katedry w Santiago de Composteli, rok 1993 był punktem zwrotnym dla szlaku – liczba pielgrzymów gwałtownie wzrosła. Podczas gdy w 1980 roku do Composteli przybyło zaledwie 209 osób, to w świętym roku kompostelańskim w 1993 – pierwszym

zwanym Xacobeo – przybyło już 99 tys. osób. A w ciągu 30 lat liczba ta wzrosła do pół miliona w bieżącym roku.

„To coś wspaniałego. To pokazuje, że Szlak św. Jakuba w dalszym ciągu przyciąga społeczeństwo, nie tylko wierzących, ale także wszystkich poszukujących” – podkreśla dziekan katedry.

Do odnowy pielgrzymowania Szlakiem św. Jakuba przyczynił się św. Jan Paweł II.

Wielka Brytania: hormony dla przedszkolaków

Blisko 400 małych dzieci wysłano do kliniki „zmiany płci” – podają brytyjskie władze. Wśród pacjentów było ponad 70 maluchów mających 3 lub 4 lata. Wielka Brytania chce nieznacznie ograniczyć takie praktyki.

Wielka Brytania czeka na raport dotyczący procedur „zmiany płci” przeprowadzanych u nieletnich. Zanim jeszcze dokument się ukazał, światło dzienne ujrzały dane na temat liczby małych dzieci kierowanych do kliniki zwanej Tavistock. Londyńska placówka prowadzona od 1989 r. przez fundację Tavistock and Portman NHS Foundation Trust była jedynym zakładem medycznym, gdzie tranzycji poddawano pacjentów bez względu na wiek. Jak się okazało, w ciągu ostatniej dekady do Tavistock skierowano 12 trzylatków, 61 czterolatków, 140 pięcioletków i 169 sześciolatków. Nie wszyscy zostali poddani kuracji

hormonalnej i operacjom, ale personel odbył rozmowę z rodzicami każdego z nich w celu „wsparcia i wzmocnienia”.

Rządowe statystyki pokazują radykalny wzrost liczby młodych ludzi (nie tylko przedszkolaków) obsługiwanych przez Tavistock. Przez wiele lat zakład miał kilku lub kilkadziesiąt pacjentów rocznie. W latach 2010-2011 było to 136 osób, a w okresie 2021-2022 już 3585 osób.

Klinika Tavistock działa od 1920 r. W 1983 r. przeprowadzono tam pierwszą operację „zmiany płci”. Od 1989 r. takie usługi są tam prowadzone pod kuratelą NHS, czyli brytyjskiego odpowiednika Narodowego Funduszu Zdrowia. Od kilku lat w mediach pojawiają się doniesienia o szkodach, jakie wyrządza u młodych ludzi przeprowadzana w Tavistock tranzycja. Jedną z ofiar kliniki była Keira Bell, u której po trzygodzinnej rozmowie rozpoczęto procedurę „zmiany płci”. Bell podawano hor-

mony, usunięto jej też operacyjnie piersi. 26-letnia dziś kobieta mówi, że decyzja była wymuszona przez lekarzy i zrujnowała jej życie.

Wkrótce ma powstać dokładny raport o działaniach medycznych wobec dzieci. Pracuje nad nim dr Hilary Cass, która już na podstawie wstępnych informacji o praktyce Tavistock nakazała zamknięcie kliniki. Zakład miał przestać działać wiosną tego roku, ale datę przesunięto na marzec 2024 r.

– Dzieci naprawdę nie potrzebują placówek „zmiany płci”. (Ich otwarcie) zostało przeforsowane przez aktywistki transpłciowe, które nie mają pojęcia o całkowicie normalnych etapach rozwoju dziecka – wskazała Stephanie Davies-Arai z organizacji Transgender Trend.

Obecny rząd chciałby wprowadzić minimalny wiek, w którym można zaczynać procedurę tranzycji. Ma on jednak wynieść zaledwie 7 lat.

[dailymail.co.uk/hli.org.pl](https://www.dailymail.co.uk/hli.org.pl)

Nowe połączenia LOT

Trzy nowe kierunki i więcej rejsów na kilku istniejących połączeniach – to plany Polskich Linii Lotniczych LOT na ten rok. Przewoźnik po prawie czterech latach wznowi regularne połączenia na trasie Warszawa–Ate-ny. Pierwszy rejs zaplanowano na 11 kwietnia. Z kolei 4 czerwca odbędzie się pierwszy regularny rejs z Warszawy do Rijadu – stolicy Arabii Saudyjskiej. 27 lutego LOT uruchomi także stałe połączenie do Uzbekistanu na trasie Warszawa–Taszkient. Ponadto samoloty przewoźnika będą częściej latać m.in. do Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu i Korei Południowej.

Nieletni bez napojów energetycznych

Wszedł w życie zakaz sprzedaży napojów energetycznych dzieciom i młodzieży poniżej 18. roku życia. Przy zakupie energetyków w sklepach konieczne może być więc okazanie dowodu osobistego. Produktów, w których zawartość tauryny lub kofeiny przekracza 150 mg na litr, nie można już także kupić w szkolnych sklepikach i w automatach. Za złamanie zakazu grozi grzywna w wysokości do 2 tys. złotych.

Zmiany w emeryturach pomostowych

Od nowego roku obowiązują przepisy nowelizacji ustawy o emeryturach pomostowych. Dzięki niej prawo do świadczenia zyskały nowe roczniki. Z emerytury pomostowej będą mogły skorzystać osoby, które rozpoczęły pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po 1 stycznia 1999 roku. Liczba osób, które w tym roku będą mogły przejść na emeryturę pomostową, wyniesie ponad 7 tysięcy. W 2029 r. będzie to 4 tysiące, a w 2033 r. – ok. 5 tysięcy.

Służby podsumowały sylwestra

Służby porządkowe podsumowały sylwestrową noc. W całym kraju od północy do poranka doszło do prawie 600 pożarów. Paliły się przede wszystkim opakowania po fajerwerkach, śmietniki, płoty i tuje, w które trafiły sztuczne ognie. Interweniować musiały także pogotowie ratunkowe oraz policja.

NOWINKI PSYCHOLOGICZNE

Pozytywnie w nowy rok!

Media społecznościowe zasypują nas wizjami idealnego życia pełnego sukcesów, pięknych ludzi zmotywowanych do działania o każdej porze dnia i nocy, zawsze wypełnionych pozytywną energią – „Możesz więcej”, „Możesz lepiej”. Te podkoloryzowane obrazy wpływają na nasz obraz świata i na nasze postrzeganie siebie. Porównujemy się z innymi i nadmiernie krytykujemy. Pamiętajmy, że to co widzimy w mediach społecznościowych to tylko fragment. Poza tym wszystkim jest rzeczywistość i codzienne problemy, z którymi zmaga się każdy z nas. Zastanówmy się więc czy postawione cele są związane z naszymi wewnętrznymi potrzebami. Być może stawiamy sobie zbyt wygórowane oczekiwania, zbyt dużo od siebie wymagamy. Warto pamiętać o tym, że każdy człowiek jest inny. Postarajmy się dostrzec swoje piękno i wyjątkowość. Może przełom roku to czas, żeby sobie odpuścić i wybaczyć. Przyjrzyć się realnym potrzebom i zwyczajnie polubić siebie. Zamiast wyznaczania kolejnych wymagań, spróbujmy zrobić dla siebie kilka drobnych, ale niezwykle ważnych rzeczy.

Emocje pełnią kluczową rolę w naszym życiu. Są dla nas pewnego rodzaju sygnałem, pozwalają określić co jest dla nas zwyczajnie dobre, a co wpływa negatywnie na nasze funkcjonowanie. Zastanów się jakie emocje towarzyszą ci najczęściej. Ważne jest, żeby nauczyć się łączyć konkretne sytuacje z określonymi emocjami. To z pozoru banalne ćwiczenie może pozwolić zidentyfikować bodźce, które je wywołują i zrozumieć nasze reakcje. Być może uda się ograniczyć te bodźce, całkowicie je usunąć lub nauczyć się lepiej sobie z nimi radzić. Nie koncentrujemy się jednak na rzeczach, na które nie mamy wpływu. Skupiamy się na tym, co realnie możemy zmienić. Co ważne – pozwalajmy sobie na odczuwanie. Tłumione emocje mogą prowadzić do jeszcze większych trudności w codziennym funkcjonowaniu, a nawet odbijać się na naszym zdrowiu fizycznym. Warto też zatrzymać się na emocjach pozytywnych. Zastanówmy się nad tym, co sprawia nam przyjemność, co sprawia, że się uśmiechamy. Czasami zapominamy o tym, żeby dostarczać sobie przyjemności, koncentrując się tylko na obowiązkach i życiowych zadaniach. Każdy z nas potrzebuje czasu dla siebie. Może pomocne na początek będzie wprowadzenie „planu dnia”. Ważne jest, żeby zawrzeć w nim czas na odpoczynek, przyjemności i konsekwentnie się tego trzymać. U niektórych ten czas będzie spędzany aktywnie, inni będą woleli spędzić go pod kocem przy ulubionym serialu.

A TO CIEKAWE

Jak zwracano się do siebie w czasach staropolskich?

Każda warstwa i grupa społeczna dawnej Rzeczypospolitej ukształtowała własną grzeczność językową i obyczajową – inne zasady obowiązywały bowiem w środowisku szlachecko-magnackim, ludowym czy żołnierskim. Dominował jednak szlachecki wzorzec grzeczności, co powodowało przyjmowanie go przez inne warstwy i grupy społeczne. Model ten był niezwykle obszerny, obejmując wiele zasad grzecznościowych.

- Tytuły w dobie staropolskiej pełniły różne funkcje, pokazując m.in. dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi. W ten sposób szlachcic nosił tytuł „urodzony”, mieszczan nazywano „sławetnymi”, a chłopów „pracowitymi”.
- Wśród szlachty najważniejszym zwrotem było „panie bracie”, z którym wiązały się pewne zasady grzecznościowe. W przypadku równorzędności społecznej szlachta obligatoryjnie musiała stosować ten zwrot we wzajemnych kontaktach. Żaden szlachcic nie mógł go ani pominąć, ani zastąpić innym tytułem. Przede wszystkim zaś nie można było zwrócić się do innego szlachcica poprzez formułę „przyjacieli”. Takie zachowanie było nie do przyjęcia, gdyż szlachta mogła stosować tytuł „przyjacieli” tylko wtedy, gdy odbiorcą listu bądź rozmówcą była osoba należąca do niższej warstwy społecznej, np. mieszczanin czy kupiec.
- Drugą warstwę tytułatury nazwano tytułaturą monarszą, w której głównym zwrotem był zwrot „wasza miłość”. Później tytuł „wasza miłość” został przejęty przez szlachtę, a następnie upowszechnił się wśród mieszczan i chłopów, którzy w ten sposób nazywali szlachetnie urodzonych. Tytułatura monarsza nie ograniczała się tylko do jednego zwrotu. Obejmowała także inne tytuły, takie jak „wasza miłość pan” czy „miłościwy pan”. Poza tym można wymienić zwroty adresatywne, których używanie zależało od hierarchii społecznej, kurtuazji i względów moralnych. Szlachta w przypadku równorzędności społecznej mówiła „waćpan”, „waszmość”, „aścka”, a wobec niższych warstw społecznych stosowała formuły „waszeć”, „wasze”, „waść”. Sygnałem wskazującym na wyższy status adresata była forma „jaśnie wielmożny pan”. [źródło: histmag.org]

Stronę przygotowała **Monika Urbanowicz**

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1242

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 10 stycznia 2024 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinés 50, p. 501

bokobrody	oszołomienie po alkoholu	w rękę górnika	dawny kosmetyk do włosów	Gdańsk lub Kraków	indiański namiot
6	zbiór pytań i zadań	tapicerka	9	plywa w stawie	w parze z Filipem
zasłona w oknie		konkretny termin kurek, zawór	7	silny argument	14
17	zwierzchnik	dentysta	ciężkie roboty na zesłaniu		10
			likwiduje istniejący spór	z roślinnością na pustyni	1
wonny związek	samochód	13	przyprawa	18	wynagrodzenie żołnierzy
	tięca się drobina				
brawa dla biegacza	gieldowa panika	nie taki ... straszny, jak go malują	owad	skazany na wygnanie z kraju	
11		gęsta, półpłynna masa			12
łopata sarny			arabski książę	mięsna potrawa	
zawój					16
			2	4	niski głos kobiety
echo-sonda	zakonnik żyjący w odosobnieniu				
			3	lekarski fartuch	
sport na lodowisku	teatralna przerwa		15	8	5

Litery z ponumerowanych pól utworzą tytuł powieści S. Szmaglewskiej.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Rozwiązanie krzyżówki nr 1241. **Nos nie zna smaku soli.**

Nagrodę wylosowała **Bożena Sibik s Solecznik.**

Nagroda jest do odebrania w **Domu Prasy (Laisvės pr. 60)** w ciągu 30 dni kalendarzowych.

CZYTAM, BO LUBIĘ

Czesław Miłosz, Tadeusz Różewicz „Braterstwo poezji. Korespondencja, wiersze i inne dialogi 1947–2013”

Tegoroczny kącik czytelniczy zaczynamy od Czesława Miłosza, wszak to temu wybitnemu nobliście, łączącemu Polskę i Litwę poświęcony jest rok 2024 r. Braterstwo poezji to jubileuszowy tom korespondencji wybitnych polskich twórców. Czesław Miłosz i Tadeusz Różewicz. Nie ma polskiej literatury bez tych dwóch poetów. Różni w patrzeniu na świat i w stylu, w jaki ubierali go w słowa. Różni w codzienności; nawet w sposobie, w jaki się uśmiechali. Po lekturze listów, które między sobą wymieniali, dowiadujemy się, jak wiele ich łączyło. Książka zawiera nieznaną korespondencję z lat 1947–2003 oraz wybór wierszy, esejów, rozmów, zapisków intymnych i innych utworów, w których obaj poeci wypowiadali się o sobie nawzajem, w tym także teksty dotąd niepublikowane. Wiele z tych materiałów rzuca całkowicie nowe światło na utrwalone w powszechnej świadomości obraz ich relacji. To nowe spojrzenie przełamuje monopol odczytań eksponujących zazwyczaj antagonizmy. Dzięki temu jesteśmy w stanie o wiele głębiej wniknąć w istotę ich „przyjaznych sporów”. Miłosz podziwiał Różewicza za „życie niemożliwe”, dziękował mu za chwilę rozmowy, która okazała się dla niego „jednym z najlepszych przeżyć w kraju”. Z kolei autor Niepokoju odwodził się Mistrzowi „braterskim uściskiem”, zawsze z dozą onieśmielenia. Ich korespondencyjny dialog oraz inne formy literackiej rozmowy to fascynujący, wieloaktowy dramat dwóch niezwykle aktorów, którzy nie muszą przed sobą niczego udawać. Książka wydana była z okazji 100. Rocznicy urodzin Czesława Miłosza.

150. rocznica urodzin Aleksandra Prystora, członka PPS, polityka, premiera, pułkownika WP

Bliski współpracownik Józefa Piłsudskiego

Aleksander Prystor urodził się 2 stycznia 1874 r. w Wilnie w rodzinie Feliksa Prystora – maszynisty kolejowego i Marii z Olejników. W 1894 ukończył Drugie Gimnazjum w Wilnie i rozpoczął studia na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Cesarskiego Uniwersytetu Moskiewskiego.

W tym okresie żył w bardzo trudnych warunkach materialnych, prawdopodobnie nie otrzymywał wsparcia finansowego od rodziny. W 1900 ukończył studia, ale nie najlepsze wyniki w nauce pozwoliły mu jedynie na uzyskanie dyplomu I stopnia, nieuprawniającego do zdobywania stopni naukowych. Niemal natychmiast podjął w Moskwie studia lekarskie, które kontynuował na Uniwersytecie w Dorpacie. Latem 1902 zmuszony został je przerwać, po czym powrócił do Wilna, podejmując pracę w banku. Od listopada 1903 do września 1904 odbywał służbę wojskową w 16. batalionie saperów w Wilnie, otrzymując stopień chorążego rezerwy.

Aleksander Prystor wstąpił do Polskiej Partii Socjalistycznej i zaangażował się w pełni w działalność niepodległościową. Pierwsze kontakty z ruchem socjalistycznym prawdopodobnie miały miejsce jeszcze w latach 90. XIX wieku. Zetknął się wówczas z ze starszym o 7 lat Józefem Piłsudskim.

We wrześniu 1903 opuścił Wilno i udał się do Szwajcarii. Tam wziął udział w szkoleniu bojowym dla działaczy socjalistycznych, w którym uczestniczyli również m.in. Józef Piłsudski i Mieczysław Dąbkowski. Ze względu na doświadczenie wojskowe stał się jednym z najbliższych współpracowników Piłsudskiego.

W 1904 Prystor wraz z Józefem Kwiatkiem, Walerym Sławkiem i Bolesławem Jędrzejewskim był jednym z pierwszych organizatorów protestu przeciw poborowi na ziemiach polskich w trakcie wojny rosyjsko-japońskiej. Skonstruował także bomby, którymi m.in. uszkodzono w Łodzi pomnik cara Aleksandra II.

W 1905 był jednym z organizatorów Organizacji Bojowej PPS, przyjmując pseudonim „Katajama”. Kierował, jako członek Wydziału Bojowego, pierwszymi „dziesiątkami” bojowców w Warszawie, na czele których stali Bronisław Żukowski oraz Stefan Okrzeja. W marcu 1905 był głównym organizatorem zamachu na oberpolicmajstra Karla Nolkena. W kolejnych latach kierował przygotowaniem do wielu akcji Organizacji Bojowej PPS – napadami na kasy i poczty, atakami terrorystycznymi na żołnierzy i policjantów carskich, aktami dywersji i sabotażu, a także ochroną pochodów i manifestacji socjalistycznych.

Po rozłamie w PPS włączył się w działania PPS Frakcji Rewolucyjnej. W 1906 wyjechał na teren Galicji do Krakowa, gdzie uczestniczył w organizacji szkoły bojowej. W tym samym roku, 18 czerwca ożenił się

z Janiną Bakun, która również była aktywną działaczką Organizacji Bojowej

Choć najczęściej nie brał osobiście udziału w akcjach Organizacji,

to 26 września 1908 był jednym z uczestników brawurowej akcji pod Bezdanami. W tym czasie angażował się również w prace Związku Walki Czynnej. W 1910 był już jednym z członków kierownictwa ZWC.

Od lutego 1912 uczestniczył, pod pseudonimami „Rafał” i „Bogdan”, w organizowaniu okręgów bojowych w Królestwie Polskim. 28 marca 1912 został aresztowany wraz z żoną przez Ochranę w Warszawie, w trakcie konspiracyjnej wizyty.

Rozpoznany przez agenta Antoniego Sukiennika, potwierdził swoją tożsamość i został osadzony w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej. Po dwóch latach śledztwa skazano go w styczniu 1914 na 7 lat ciężkiej katorgi, pozbawienie praw publicznych, a następnie zesłanie w głąb Imperium Rosyjskiego. Od kwietnia 1914 przebywał w ciężkim więzieniu w Orle. Uwolniony 17 marca 1917 w wyniku rewolucji lutowej, uczestniczył w działalności PPS, pełniąc m. in. funkcję członka Centralnego Komitetu Wykonawczego PPS w Rosji. Reprezentował również partię w utworzonej przez Rząd Tymczasowy Komisji Likwidacyjnej do spraw Królestwa Polskiego.

Po zajęciu Mińska przez wojska niemieckie w maju 1918 przybył do Warszawy, gdzie uczestniczył w pracach Polskiej Organizacji Wojskowej. Uczestniczył w przygotowaniach do zamachu bombowego na Hansa Beselera, generał-guber-

natora Warszawy. Akcja ostatecznie została jednak odwołana. Rozpoczął również pracę jako radca w Ministerstwie Zdrowia Publicznego, Opieki Społecznej i Ochrony Pracy

lutego 1922 pełnił szereg funkcji w Wojsku Polskim, m.in. szefa Oddziału Va Biura Ścisłej Rady Wojennej. W tym czasie awansował na stopień majora. W maju 1925 został przeniesiony na stanowisko komendanta Powiatowej Komendy Uzupełnień Wilno. W tym czasie zajął się zagospodarowywaniem 50-hektarowej posiadłości w Borkach pod Wilnem, którą otrzymał wraz z żoną.

Po przewrocie majowym w 1926 r. jedną z pierwszych decyzji Piłsudskiego było przeniesienie służbowe Prystora do Gabinetu Ministra Spraw Wojskowych. 31 października 1926 został przydzielony z PKU Wilno do składu osobowego Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych na stanowisko kierownika Samodzielnego Referatu Personalnego. Uczestniczył w najbardziej poufnych rozmowach Marszałka Piłsudskiego z wyższymi oficerami sporządzając z nich notatki.

30 kwietnia 1927 został awansowany na podpułkownika ze starszeństwem z 1 stycznia 1927 i 31. lokatą w korpusie oficerów piechoty. Objął funkcję pierwszego oficera do zleceń i szefa Gabinetu Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych w Warszawie. Był odpowiedzialny za weryfikację i usuwanie z wojska wyższych oficerów będących przeciwnikami Piłsudskiego. Należał do tzw. grupy pułkowników.

W 1929 Prystor był przejściowo szefem Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych. Z dniem 26 kwietnia 1929 roku został przeniesiony w stan nieczynny w związku z powołaniem na urząd ministra pracy i opieki społecznej w rządzie Kazimierza Świątalskiego. Prystorowi udało się uzyskać dodatkowe środki na dla bezrobotnych i na prowadzenie robót publicznych. Pomimo tego utrzymano dotychczasowe przepisy prawa pracy, stosunkowo korzystne dla pracobiorców.

Po upadku rządu Świątalskiego objął ponownie tę funkcję ministra pracy i opieki społecznej w przejściowym, piątym rządzie Kazimierza Bartla. Wniosek o wotum nieufności wobec Prystora, zgłoszony przez PPS w proteście przeciwko jego walce z samorządem w Kasach Chorych, stał się powodem podania gabinetu Bartla do dymisji.

Prystor wszedł jako minister pracy i opieki społecznej w skład kolejnych gabinetów: pierwszego rządu Walerego Sławka oraz drugiego rządu Józefa Piłsudskiego. W 1930 został posłem, wybrany z okręgu wileńskiego z ramienia BBWR, w ławach Sejmu zasiadał do 1935. 15 grudnia 1930 mianowany został pułkownikiem. Piłsudski planował powierzenie Prystorowi teki ministra spraw wewnętrznych, jednak wycofanie się z rządu Eugeniusza Kwiatkowskiego wywołało konieczność obsadzenia resortu przemysłu i handlu. Marszałek zdecydował, że obejmie go właśnie Aleksander Prystor. W grudniu 1930 został on ministrem w drugim

rządzie Walerego Sławka. Sprawując tę funkcję, Prystor nie wyróżnił się niczym szczególnym. Polityka gospodarcza była w rzeczywistości kierowana przez ministra skarbu Ignacego Matuszewskiego, a w sferach ówczesnej władzy panowało przekonanie, iż recesję należy przeczekać, nie próbując żadnych eksperymentów ekonomicznych. Minister próbował jedynie wpłynąć na obniżenie cen artykułów przemysłowych, pragnąc zbliżyć je do cen produktów rolnych, które od początku kryzysu spadły o 50%. W tym celu odbył cały szereg spotkań z przedstawicielami różnych gałęzi przemysłu i handlu. Akcja, nagłośniona przez media, odniosła dość skromne efekty – ceny spadły zaledwie o 3–7 proc. Resortem przemysłu i handlu Prystor kierował do 26 maja 1931.

27 maja 1931 Aleksander Prystor został mianowany premierem Polski. Od samego początku pełnienia obowiązków szefa rządu Prystor zakładał konieczność utrzymania równowagi budżetowej i stałości pieniądza. Postulował także konieczność *unikania wszystkiego tego, co jest w polityce gospodarczej państwa niepewne, nie wypróbowane*. Takie podejście spowodowało ograniczenie inwestycji, redukcję wydatków państwa, odpływ walut za granicę i pogłębienie recesji. Gdy jesienią 1931 okazało się, że deficyt budżetowy będzie większy niż przypuszczano, Prystor polecił wprowadzić dodatkowe ograniczenie wydatków. Pomimo tego deficyt przekroczył 10 proc budżetu (ponad 200 mln zł). To skłoniło gabinet w październiku 1932 do rozpoczęcia aktywniejszej polityki gospodarczej. Rząd obniżył podatki dla przemysłu, poziom tariff kolejowych oraz koszty kredytów. Doprowadził także do ograniczenia części świadczeń socjalnych (wydłużono czas pracy i zezwolono na pogorszenie jej warunków). Z drugiej strony podjęto próbę zmuszenia monopolu do obniżki cen. Doprowadziło to do pogorszenia stosunków obozu rządzącego z przedstawicielami wielkiego kapitału i ziemiaństwem. Aleksander Prystor był premierem przez prawie dwa lata, dłużej niż którykolwiek z szefów rządów przed nim. Piastował tę funkcję do 9 maja 1933.

W maju 1933 Piłsudski zażądał dymisji Prystora, zarzucając mu, że stosuje system pracy polegający na chęci wiedzenia o wszystkim i wtrącania się do wszystkiego.

Najprawdopodobniej powodem odejścia Prystora był konflikt pomiędzy Janiną Prystorową a Aleksandrą Piłsudską. Żona premiera próbowała rywalizować z żoną marszałka w życiu towarzyskim i działalności charytatywnej. Jako oficjalną przyczynę dymisji szefa rządu podawano wybór prezydenta na nową kadencję oraz stan zdrowia premiera. Aleksander Prystor odszedł z urzędu 9 maja 1933, zaraz po zaprzysiężeniu

prezydenta Ignacego Mościckiego na drugą kadencję.

W latach 1930–1935 Prystor był posłem Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. Jako były premier 7 marca 1934 wziął udział w spotkaniu z Piłsudskim, które okazało się być pierwszym z cyklicznych posiedzeń tzw. Zgromadzenia Lokatorów, nieformalnego ciała decydującego o kierunkach bieżącej polityki. W czerwcu 1934 odbył podróż na Litwę. Oficjalnie była to wyprawa prywatna, w rzeczywistości

przez kilka dni prowadził rozmowy w Kownie na temat stosunków polsko-litewskich. Spotkał się m.in. z litewskim prezydentem Antanasem Smetoną, premierem i ministrem spraw wewnętrznych. Rozmowy te nie przyniosły jednak zamierzonych efektów.

Po śmierci Piłsudskiego w maju 1935 i rozpoczęciu procesu dekompozycji obozu sanacyjnego znalazł się w grupie polityków wspierających Walerę Sławka. Brał udział w przygotowaniach i przeprowa-

dzeniu wyborów parlamentarnych w 1935. W ich wyniku został senatorem. 4 października 1935 wybrano go marszałkiem izby.

Funkcję tę pełnił do 27 listopada 1938, kiedy to prezydent Mościcki rozwiązał parlament, pragnąc pozbawienia stanowisk zarówno Prystora, jak i Sławka, który był wówczas marszałkiem Sejmu.

Po wyborach w 1938 znów trafił do izby wyższej parlamentu, ale przegrał głosowanie na marszałka Senatu z Bogusławem Miedzińskim.

Był przewodniczącym senackich komisji: budżetowej, gospodarczej i rolnej.

Po agresji sowieckiej na Polskę 18 września 1939 schronił się na neutralnej Litwie. Tam starał się pomagać uchodźcom z Rzeczypospolitej. Po inwazji Armii Czerwonej na kraje bałtyckie w czerwcu 1940 i aneksji Litwy przez ZSRR został aresztowany przez NKWD.

Informacje o jego dalszych losach oparte są na bardzo niepewnych przesłankach. Z Kowna

przewieziono go do Moskwy, gdzie został skazany na karę śmierci. Pod koniec lipca 1941 zamieniono mu ją na 10 lat więzienia. Wkrótce potem polityk ciężko zachorował. Zmarł z wycieńczenia i dyzenterii w ostatnich dniach lipca lub w pierwszych dniach sierpnia 1941 r. Część historyków uważa, że dożył do października. Jego symboliczny grób znajduje się na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Opr. Jan Lewicki

Na podstawie wikipedia.org

145. rocznica urodzin Jacka Adama Woronieckiego, dominikanina, teologa, etyka, filozofa

Wybitny polski tomista

Jacek Woroniecki urodził się 21 grudnia w 1878 roku w Lublinie. Należał do arystokratycznego rodu lubelskiego, który swoje nazwisko wywodzi od posiadłości ziemskiej Woronczyń w okolicach Łucka na terenach dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Młody potomek księcia Mieczysława Korybuta Woronieckiego i Marii de domo Drohojowskiej zgodnie z dawnym szlacheckim obyczajem otrzymał na chrzcie kilka imion, a jako pierwsze – Adam. Po maturze w latach 1898–1899 pełnił ochotniczą służbę w wojsku carskim. Służył dwa lata w pułku ułanów grodzieńskich. W latach 1899–1905 Adam Woroniecki studiował nauki przyrodnicze (*philosophia naturalis*) i teologię na uniwersytecie we Fryburgu Szwajcarskim. Obydwa kierunki ukończył z tytułem licencjata. Następnie kształcił się w lubelskim seminarium duchownym, żeby w 1906 roku przyjąć święcenia kapłańskie. W ciągu kolejnych dwóch lat w lubelskim kościele pełnił różne funkcje. Równocześnie zamierzał wstąpić do zakonu dominikańskiego. Pewnym impulsem do powzięcia takiej decyzji stały się dla młodego księcia-księdza Woronieckiego osobiste kontakty z mistyczką Helene Claeys Bouuaert, która przekazała mu przesłanie otrzymane w widze-

niach od Pana Jezusa. Zgodnie z treścią tych wizji to właśnie Woroniecki miał odegrać istotną rolę w odnowie zakonu dominikańskiego w Europie Wschodniej, przy czym miało się to wiązać z dużym wysiłkiem i cierpieniem jego wykonawców. W 1909 roku Woroniecki wstąpił do nowicjatu dominikańskiego w Toskanii we Włoszech, gdzie przyjął imię zakonne Jacek. Przeszedłszy kolejne szczeble formacji zakonnej, w 1911 roku złożył śluby wieczyste w Düsseldorfie. Tym samym stał się pełnoprawnym członkiem wielkiej, szacownej rodziny dominikańskiej, jednym z synów św. Dominika Guzmanca uczniów św. Tomasza z Akwinu i braci św. Jacka Odrowąża na którego cześć wybrał nowe imię. Równocześnie ciągle się kształcił i zdobywał kolejne stopnie w hierarchii akademickiej.

W 1920 r. podczas wojny z bolszewikami objął funkcję kapelana lotnego w Wojsku Polskim, przydały się wówczas umiejętności utrzymania się przez kilka godzin dziennie w siodle, ćwiczone wśród huzarów. Później pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji dydaktyczno-naukowych i administracyjnych: był wykładowcą i wychowawcą młodych pokoleń dominikanów, zastępcą prowincjała, regensem, syndykiem (ekonomem), a w latach 1922–1924 rektorem Ka-

tolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, do którego zorganizowania wcześniej nieco się przyczynił. Przebywał i pracował w Polsce i za granicą: w Krakowie, Warszawie, Berlinie, Rzymie czy we Fryburgu. Jego główną misją na ziemiach polskich stała się budowa dwóch klasztorów: w Poznaniu i Warszawie na Służewie. W 1932 roku założył Zgromadzenie Sióstr Dominikanek Misjonarek Jezusa i Maryi (dominikanki misjonarki), któremu za cel wyznaczył „pracę misyjną wśród pogan i w Rosji oraz budzenie zrozumienia potrzeby tej pracy u nas w kraju”.

Zmarł przedwcześnie 18 maja 1949 roku w Krakowie. Śmierć spowodowały nasilone, trwające przez wiele lat powikłania chorobowe. Pod koniec 2004 roku otwarto proces beatyfikacyjny ojca Jacka. To wydarzenie nastąpiło po kilkuletniej pracy przygotowawczej, którą kierował ojciec dr Maurycy L. Niedziela OP, promotor ds. beatyfikacji i kanonizacji Polskiej Prowincji Dominikanów. Wydano z tej okazji interesujący tom *Śługa Boży ojciec Jacek Woroniecki uczy*.

Wielką pasją ojca Woronieckiego, której oddawał się z wielkim zaangażowaniem, były studia, pisarstwo, w ogóle nauczanie, konferencje, wykłady, spowiedzi, poradnictwo życiowe i duchowe. Ten kierunek uzdolnień i

zainteresowań w pełni przystawał do powołania zakonnego dominikanów, których dewiza brzmi *contemplata aliis tradere*, czyli „przeżyłane innym przekazywać”, co oznacza, że sprawy poznane w osobistej kontemplacji należy następnie przekazywać innym ludziom, żeby ich pouczyć i zbudować. Jacek Woroniecki w pełni się zastosował do tej maksymy.

Naukowo interesował się przede wszystkim teologią (zwłaszcza moralną), etyką i pedagogiką, ale nie były mu obce również takie dziedziny, jak historia i teoria literatury, historia Polski i Kościoła, psychologia i inne. Chętnie parał się publicystyką. Zgłębiał i szeroko propagował tomizm – myśl filozoficzno-teologiczną wybitnego uczonego średniowiecznego, doktora Kościoła i również dominikanina, św. Tomasza z Akwinu. Pisarstwo ojca Jacka charakteryzowała nieustanna troska o klarowność myśli oraz piękno i precyzję wypowiedzi.

Uczony dominikanin przykładał wielką wagę nie tylko do treści, lecz także do szaty formalno-językowej tekstu. W starannym piśmiennictwie upatrywał poniekąd odzwierciedlenie dobrego życia, o czym może świadczyć następująca rada z jego artykułu *Rem tene, verba sequuntur*. „Wiedz dobrze, o czym chcesz pisać, i nie chwytaj za pióro, nim myśl nie dojrzeje”. Sam był autorem nie tylko ważnym i głęboko myślącym, ale też bardzo płodnym. Spis jego publikacji obejmuje artykuły, książki, recenzje, przekłady, do których należy doliczyć inedita spoczywające w archiwach zakonnych. Spośród jego licznych dzieł trzeba wymienić choćby kilka następujących: *Katolicka etyka wychowawcza Pełnia modlitwy*, *Studium teologiczne dla inteligencji*, *Umiejętność rządzenia i rozkazywania*, *U podstaw kultury katolickiej*, *Okoko kultu mowy ojczyznej*.

Jacek Woroniecki był arystokratą nie tylko z urodzenia, ale nade wszystko z ducha, kultury osobistej, tego całego uposażenia wewnętrznego, które zwykło się określać nieco staromodnym mianem „cnoty”. Był wielkim erudytą i znał kilka języków obcych, m.in. francuski, niemiecki, łacinę, starożytną grekę. Nie to jednak było najważniejsze, choć niewątpliwie konieczne w jego powołaniu. Ojciec Woroniecki cechował się również wielką pracowitością i wytrwałością.

Opr. Jan Lewicki

Na podstawie: e-civitas.pl/archiwum/arystokrata-w-habicie

160. rocznica śmierci Michała Balińskiego, historyka, pisarza, działacza oświatowego

Ceniony publicysta

Michał Baliński urodził się 14 sierpnia 1794 roku w Terepolu koło Połocka. Studiował na Uniwersytecie Wileńskim, gdzie w 1815 r. uzyskał tytuł magistra filozofii. Pierwsze swe prace publikował w „Dzienniku Wileńskim” i w założonym wraz z Joachimem Lelewelem „Tygodniku Wileńskim”, którego od 1816 był także współredaktorem. Od 1817 r. był członkiem Towarzystwa Szubrawców.

W 1818 r. wyjechał za granicę, po powrocie opublikował m.in. w „Dzienniku Wileńskim” *„Opisanie Wiednia i Podróż do Szwajcarii Saskiej”*. 14 maja 1820 r. Michał Baliński ożenił się z Zofią Śniadecką, córką profesora Jędrzeja Śniadeckiego i bratanicą emerytowanego rektora Uniwersytetu

Wileńskiego Jana Śniadeckiego

W 1836 r. otrzymał urząd w warszawskim wydziale oświaty; w Warszawie uczestniczył w 1841 r. w założeniu „Biblioteki Warszawskiej”, w której od tej pory często publikował swoje artykuły. W 1847 r. złożył urząd i wrócił na Litwę. Zamieszkał w Jaszunach, gdzie zgromadził pokaźny zbiór książek z zakresu historii i prawa. Dwukrotnie wybierano go kuratorem honorowym gimnazjum i instytutu szlacheckiego w Wilnie, a potem wiceprezesem Wileńskiej Komisji Archeologicznej.

Wraz z Tymoteuszem Lipińskim był współautorem „Starożytnej Polski pod względem historycznym, geograficznym i statystycznym”, jednej z pierwszych publikacji stawiającej za cel przedstawienie – zgodnie

z zasadami historycznymi, geograficznymi i statystycznymi – wiedzy o miastach i wsiach Rzeczypospolitej Polskiej w okresie przedrozbiorowym. Był jednym z autorów haseł do 28 tomowej Encyklopedii Powszechnej Orgelbranda z lat 1859–1868. Jego nazwisko wymienione jest w I tomie z 1859 roku na liście twórców zawartości tej encyklopedii. Większość dzieł Michała Balińskiego jest związanych z Wilnem i Wileńszczyzną. Są to m. in. dwutomowa „Historia miasta Wilna”, „Pamiętnik o królowej Barbarze”, „Pamiętnik o Janie Śniadeckim”, „Dawna Akademia Wileńska”. Michał Baliński zmarł 3 stycznia 1864 r. w Jaszunach i tam na cmentarzu przy pałacu został pochowany. Jego imię nosi gimnazjum w Jaszunach.

Opr. J.L.

Spotkanie opłatkowe KSPL

W świątecznej atmosferze

W okresie Świąt Bożego Narodzenia od ponad 30 lat w polskich organizacjach na Litwie odbywają się spotkania opłatkowe. Takie spotkanie Katolickiego Stowarzyszenia Polaków na Litwie odbyło się na drugi dzień świąt, 26 grudnia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Poprzedziła je Msza św. w intencji członków Stowarzyszenia i konferencja sprawozdawczo-wyborcza, na której prezesem KSPL została ponownie wybrana Paulina Mielko.

Spotkanie rozpoczęła prezeska KSPL Paulina Mielko, witając wszystkich przybyłych, wśród nich księży Rimasa Vinčaitis i Kęstutis Dvareckas z kościoła Niepokalanego Poczęcia NMP

na Zwierzyncu w Wilnie. Następnie zabrzmiały hymny litewski, polski i Katolickiego Stowarzyszenia Polaków na Litwie „Nie rzucim, Chryste, świątyni Twych”. Po czym głos zabrał ks. Rimasa Vinčaitis. Życzył zebrany, by przez cały rok trwało Boże Narodzenie, by był pokój na Litwie, w Polsce, na Ukrainie i Ziemi Świętej. Wieloletnia członkini stowarzyszenia, ponad 91-letnia Benedykta Wojsiat zrecytowała długi wiersz o Bożym Narodzeniu. Jan Tankiewicz przeczytał wierszowane życzenia świąteczne dla członków KSPL. Wszyscy zgromadzeni przełamali się opłatkiem, składając nawzajem życzenia. Kapłani pobłogosławili świąteczny stół. Każdy, przy wspólnym stole, mógł porozmawiać z innymi osobami, podzielić się swymi troskami i radościami. Nie mogło, oczywiście, zabraknąć wspólnie śpiewanych kolęd.

Jan Lewicki
Fot. autor

INFORMACJA O PRZYGOTOWANYCH PRZEZ S.A. LITEWSKIE PORTY LOTNICZE PERSPEKTYWICZNYCH MAPACH HAŁASU DLA LOTNISK CYWILNYCH W WILNIE, KOWNIE I POŁĄDZE W CELU OKREŚLENIA STREF OCHRONY PRZED HAŁASEM (dalej – MAPY SOH) I PERSPEKTYWICZNYCH MAPACH HAŁASU NA ROK 2023 DO WYPŁACANIA REKOMPENSAT (dalej – MAPY REKOMPENSAT ZA ROK 2023).

ORGANIZATOR DZIAŁALNOŚCI I WYKONAWCA DOKUMENTÓW: spółka akcyjna Litewskie Porty Lotnicze (LPL), kod osoby prawnej 120864074, ul. Rodūnios kelias 10A, 02189 Wilno, tel. (8 5) 273 93 26, e-mail: info@ltou.lt.

KRÓTKI OPIS DZIAŁALNOŚCI: zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, terytoria stref ochrony przed hałasem (zwane dalej SOH) wokół lotnisk cywilnych w Wilnie, Kownie i Połądze są ustanawiane na podstawie jednego z dokumentów, określonych w Ustawie Republiki Litewskiej o specjalnych warunkach użytkowania gruntów, tj. na podstawie map zatwierdzanych w trybie określonym przez rząd lub upoważnioną przez rząd instytucję zgodnie z zatwierdzonymi przez rząd przepisami dotyczącymi przygotowania, uzgadniania, zatwierdzania, upowszechniania i zwrotu kosztów środków ochrony przed hałasem.

Na podstawie zatwierdzonych rozporządzeniem ministra komunikacji Republiki Litewskiej map SOH określone zostaną strefy ochrony przed hałasem na lotniskach cywilnych w Wilnie, Kownie i Połądze i stosowane będą na nich określone w art. 55 Ustawy Republiki Litewskiej o specjalnych warunkach użytkowania ziemi nr XIII-216655 specjalne warunki użytkowania ziemi.

Na podstawie map rekompensat na 2023 rok, zatwierdzonych rozporządzeniem ministra komunikacji Republiki Litewskiej, właściciele i (lub) zarządcy budynków (pomieszczeń), które zgodnie z częścią 2 artykułu 14 Ustawy Republiki Litewskiej o lotnictwie nr VIII-2066 trafiają do określonych w mapach rekompensat na 2023 rok terytoriów SOH I, II i III, będą uprawnieni w trybie określonym w przepisach do wystąpienia do podmiotu wypłacającego rekompensaty – Litewskich Portów Lotniczych – o zwrot realizacji działań antyhałasowych na wymienionych terytoriach SOH.

DOKUMENTY DZIAŁALNOŚCI ZATWIERDZONE W OKREŚLONYM TRYBIE PRZEZ RZĄD LUB INSTYTUCJĘ UPOWAŻNIONĄ PRZEZ RZĄD:

Perspektywiczne mapy hałasu dla określenia stref ochrony przed hałasem na zarządzanych przez Litewskie Porty Lotnicze lotniskach cywilnych w Wilnie, Kownie i Połądze (mapy SOH);

Perspektywiczne mapy hałasu na rok 2023 do wypłacania rekompensat (MAPY REKOMPENSAT NA ROK 2023).

INSTYTUCJA PODEJMUJĄCA DECYZJĘ WS. MOŻLIWOŚCI DZIAŁALNOŚCI:

Ministerstwo komunikacji Republiki Litewskiej na mocy rozporządzenia ministra komunikacji Republiki Litewskiej, kod placówki budżetowej 188620589, al. Giedymina 17, 01505 Wilno, e-mail: sumin@sumin.lt, tel. (8 5) 261 23 63, fax (8 5) 212 43 35.

MAPY SOH I MAPY REKOMPENSAT ZA ROK 2023 BĘDĄ PUBLICZNIE EKSPONOWANE: od 27 grudnia 2023 r. do 26 stycznia 2024 r. (włącznie) w wileńskiej filii wykonawcy dokumentów Litewskich Portów Lotniczych (ul. Rodūnios kelias 10A, 02189 Wilno); w kowieńskiej filii Litewskich Portów Lotniczych (ul. Oro uosto 4, Karmėlava, 54460 rejon kowieński; w filii Litewskiej Portów Lotniczych w Połądze (ul. Liepojos plentas 1, 00169 Połaga). Zapoznać się można w dniach pracy od poniedziałku do czwartku od godz. 7.00 do godz. 16.00, w piątki – od godz. 7.00 do godz. 14.45 (przerwa obiadowa od godz. 11.00 do godz. 11.45) po uprzednim uzgodnieniu pod nr tel. +370 5 273 93 26.

Dokumenty działalności zostały opublikowane na stronie internetowej Litewskich Portów Lotniczych: dokumenty SOH - [https://www.ltou.lt/uploads/documents/files/LTOU_TAZ%20%C5%BDem%C4%97lapiai\(2\).pdf](https://www.ltou.lt/uploads/documents/files/LTOU_TAZ%20%C5%BDem%C4%97lapiai(2).pdf);

dokumenty rekompensat za 2023 r. - [https://www.ltou.lt/uploads/documents/files/LTO-U_2023m%20Kompensacij%C5%B3%20%C5%BEem%C4%97lapiai\(1\).pdf](https://www.ltou.lt/uploads/documents/files/LTO-U_2023m%20Kompensacij%C5%B3%20%C5%BEem%C4%97lapiai(1).pdf).

(Zam. 13374)

ZWYKŁE ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA PROJEKTÓW LOKALNYCH NR 43

Lokalna Grupa Działania Rejonu Wileńskiego zaprasza do składania zwykłych projektów lokalnych na obszarach wiejskich na **podstawie działania „Wspieranie przedsiębiorczości i partnerstwa wspólnot i innych organizacji non profit”** objętego Strategią Rozwoju Lokalnego Rejonu Wileńskiego na lata 2014-2020 (**LEADER-19.2-SAVA-5**).

Zaproszenie do składania wniosków jest ważne **od 27 grudnia 2023 r. godz. 8.00 do 26 stycznia 2024 r. do godz. 12.00.**

Informacji o zaproszeniu do składania projektów lokalnych oraz realizacji projektów lokalnych w dniach pracy od godz. 8.00 do godz. 17.00 (w piątki – do godz. 15.45) można zasięgnąć pod nr tel. + 370 684 72 962. Osoba odpowiedzialna – administratorka strategii rozwoju lokalnego Anželika Kerbed.

Z opisami warunków finansowania projektów lokalnych można się zapoznać na stronach internetowych www.vrvvg.lt i www.nma.lt.

(Zam. 13373)

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Kazimierza JASIULEWICZA wieloletniego członka Prezydium AWPL-ZChR trockiego rejonowego oddziału, członka koła ZPL w Starych Trokach, znanego i cenionego starosty gminy w Starych Trokach pracującego na rzecz polskości naszego rejonu.

W dniach żałoby łączymy się w bólu z żoną CZESŁAWĄ i Rodziną.

Wyrazy współczucia z powodu ogromnej straty

składa trocki rejonowy oddział AWPL-ZChR

Ludzie, których kochamy, na zawsze pozostaną w naszych sercach.

Łącząc się w bólu i smutku składamy szczere współczucie Jerzemu INGIELEWICZOWI oraz Rodzinie z powodu śmierci Mamy.

Samotność po utracie tak bliskiej osoby niech złagodzi modlitwa i wsparcie bliskich i przyjaciół.

Spółeczność Szkoły Podstawowej w Jęczmieniskach

Zasnął w Panu Wojciech Paczkowski. Pogrzamy się w żałobie i łączymy się w modlitwie za Jego duszę z rodziną: siostrą, bratem, synami i wnukami. Wypraszamy u Najwyższego, aby duszę śp. Wojciecha przyjął do Królestwa Niebieskiego.

Jankowscy, Bujnowscy
i Jawelscy z rodzinami

bilietai.pl COMPENSA KONCERTY SALE

Czerwone Gitary
55-lecie
PLATYNOWY KONCERT

2024-01-27
PRADŹIA 18:00

GRAMY DLA WAS OD 1965 ROKU

Z całego serca

* Z okazji Dnia Urodzin **Józefowi JANKIEŁOJCIONI** składamy życzenia błogosławieństwa Bożego, radości i pokoju, a nade wszystko sił i zdrowia na dalsze lata.
Członkowie koła ZPL „Drogowcy”

* I znów jak co roku nadszedł Dzień Urodzin,
dzień jakich jeszcze będzie wiele,
dzień szczęśliwie spędzonych miłych godzin,
gdy dookoła rodzina, dobrzy przyjaciele
zawsze spoglądają w przyszłość z wiarą i nadzieją.
Niech nie zrażają największe trudności,
bo to najlepsza droga do szczęścia i radości.

Z okazji Dnia Urodzin **Józefowi JANKIEŁOJCIONI** najserdeczniejsze życzenia pogody ducha, krzepkiego zdrowia, ogromu szczęścia oraz opieki Boskiej na co dzień składają kierowniczka i zespół „Wilnianki”

* Z okazji Dnia Urodzin **Witalijowi JASUTOWICZOWI** składamy szczerze i serdeczne życzenia długich lat życia, zdrowia, szczęścia i miłości. Niech Bóg błogosławi i obdarza swoją Łaską.

Rodzina Jasutowiczów

* **Reginie GRECHACKIEJ** z Wojdat z okazji Jubileuszu składam szczerze życzenia: szczęścia, zdrowia, miłości od rodziny, opieki Matki Boskiej Ostrobramskiej, oraz tradycyjnych 100 lat.

Sąsiadka Stanisława Bujnowska

* Z okazji Dnia Urodzin składamy najserdeczniejsze życzenia **Tatianie MAKOWSKIEJ**: aby każdy następny rok przynosił wszystko to, co w życiu najpiękniejsze. Zdrowia, szczęścia, niewyczerpanych pokładów wiary i spełnienia marzeń.

Członkowie loża AWPL-ZChR oraz Wspólnota w Mickunach

* Z okazji Dnia Urodzin **Józefowi JANKIEŁOJCIONI** oraz **Zenonowi LISOWSKIE-MU** posyłamy wiązkę biało-czerwonych róż, życzymy długich lat życia, wszelkich łask Bożych i tradycyjnych 100 lat.

Rektor Ryszard Kuźmo i słuchacze PUTW

Trocki Oddział Rejonowy Związku Polaków na Litwie
serdecznie zaprasza na koncert kolęd

Do Betlejem

w wykonaniu chóru łączonego rejonu trockiego, piosenkarek Eweliny Saszenko i Elizabeth Olshey oraz Wileńskiej Orkiestry Kameralnej Św. Krzysztofa pod batutą Modestasa Barkauskasa i zespołu rytmicznego „The Consonance Trio”.

Koncert odbędzie się 14 stycznia 2024 r. o godz. 16:00
W Sali Europejskiej Dworku na Zatroczu
(ul. Užtrakio g. 17, Troki).

Podczas koncertu odbędzie się świąteczna akcja charytatywna
na rzecz Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopočki w Wilnie.

Conor McGregor wraca do UFC!

Conor McGregor pozostaje nieaktywny od 10 lipca 2021 roku. Wówczas na UFC 264 doznał potwornej kontuzji nogi i przegrał z Dustinem Poirierem. 35-latek ogłosił swój kolejny pojedynek w UFC, Fighter zdradził, że zmierzy się z Michaeliem Chandlerem. Irlandzko-amerykański pojedynek będzie miał miejsce 29 czerwca podczas International Fight Week w Las Vegas.

Koszmar Dawida Kubackiego w Innsbrucku!

Polak nie awansował do konkursu 72. TCS w Innsbrucku! Rok temu Dawid Kubacki wygrał konkurs na Bergisel, a 12 miesięcy później w nim nawet nie wystartuje. Szok jest tym większy, iż w treningu poprzedzającym eliminację Kubacki spisał się świetnie i zajął miejsce w ścisłej czołówce.

Rafael Nadal ponownie w grze

To był powrót w wielkim stylu! Wracający do rywalizacji po rocznej pauzie spowodowanej kontuzją mięśnia biodrowo-lędźwiowego Rafael Nadal w I rundzie turnieju ATP 250 w Brisbane bez straty seta pokonał Dominika Thiema.

Polak najlepszym bramkarzem duńskiej ligi

Kamil Grabara z FC Kopenhaga uznany został drugi rok z rzędu najlepszym bramkarzem duńskiej ligi piłkarskiej i otrzymał prestiżową nagrodę „Złota Bramka”. Nagrodę przyznaje od 1984 roku magazyn piłkarski „Tipsbladet” na podstawie ankiety przeprowadzanej wśród bramkarzy dwóch najwyższych lig. Polak wygrał zdecydowanie i otrzymał 57 z 69 możliwych punktów. W duńskim klubie FC Kopenhaga Kamil Grabara gra od 2021 roku.

Iga Świątek powiększyła przewagę w rankingu WTA

Iga Świątek – liderka w rankingu tenisistek – powiększyła przewagę nad drugą Białorusinką Aryną Sabalenką do 455 punktów. Od początku 2024 roku do rankingu WTA wliczane są najlepsze wyniki z 18, a nie z 16 turniejów w ostatnich 12 miesiącach.

W ubiegłym roku Świątek wystąpiła w 19 turniejach, a Aryna Sabalenka w 16, dlatego dorobek Białorusinki się nie zmienił, a Polki powiększył. Trzecia w rankingu jest Amerykanka Coco Gauff.

W sumie to już trzeci rok, podczas którego Świątek była na czele kobiecego tenisa. Po raz pierwszy numerem „1” została na początku kwietnia 2022 roku w wieku zaledwie 20 lat. Doszło do tego po zakończeniu kariery przez Ashleigh Barty.

Czołówka rankingu tenisistek WTA Tour – stan na 1 stycznia 2024:

- (1) Iga Świątek (Polska) – 9505 pkt
2. (2) Aryna Sabalenka (Białoruś) – 9050
3. (3) Coco Gauff (USA) – 6690

...

22. (24) Magda Linette (Polska) – 1921
70. (74) Magdalena Fręch (Polska) – 937
197. (197) Katarzyna Kawa (Polska) – 398

Fot. Facebook/Iga Świątek

Biathloniści z rejonu wileńskiego zdobyli 7 złotych medali

Biathloniści z rejonu wileńskiego zdobyli siedem złotych medali na Mistrzostwach Litwy w biathlonie w Ignalinie.

Najsilniejsi litewscy biathloniści udziałem w Mistrzostwach Litwy w biathlonie, które 23 grudnia odbyły się w Ignalinie, zakończyli sezon startowy 2023 roku. Na starcie stanęło ponad 60 biathlonistów z Oniksz, Ignaliny, Wilna, Wisagini i rejonu wileńskiego. W zawodach bardzo dobrze wystąpili biathloniści z Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego, zdobywając 5 złotych i 1 srebrny medal.

Z powodu braku śniegu biathloniści rywalizowali w super sprincie na dystansie 4 i 5 km.

Karol Dąbrowski wraca do formy po przebytej chorobie Covid. Bardzo szybko ślizgnął na nartach, uzyskując najlepszy czas na dystansie 5 km. Karol na pierwszych dwóch strzelaniach leżąc pomylił się po razie i prowadził z 5-sekundową przewagą. Na strzelaniu stojąc pułdował 2 + 1 razy i na mecie zajął 1. miejsce, zdobywając złoty medal Mistrzostw Litwy, pokonując dystans w ciągu 15 min 59,65 sek. Tomas Kaukėnas także pułdował pięć razy, ale był na trasie wolniejszy o 8,1 sek. Sara Urumowa na strzelniczy pułdowa

wała trzy razy i zajęła 4. miejsce, pokonując dystans 5 km w ciągu 20 min 29,16 sek. Viktorija Augulytė w czterech strzelaniach popełniła dziewięć błędów, dystans 5 km pokonała w ciągu 22 min 57,12 sek. i zdobyła złoty medal Mistrzostw Litwy w biathlonie.

W grupie wiekowej 2007-2008 r.

ur. dziewczęta miały do pokonania 5 km. Eliza Sidlauskaitė była najszybsza na dystansie, ale na czterech strzelaniach pomyliła się trzynastą raz i na mecie zajęła 2. miejsce (24 min 26,32 sek.). Łukasz Mincewicz na dwóch strzelaniach leżąc pułdował raz i zdecydowanie prowadził, mając na półmetku prawie minutową prze-

wagę. Na strzelaniu stojąc pomylił się sześć razy, ale to nie miało wpływu na podział miejsc i Łukasz zdobył złoty medal (21 min 03,78 sek.).

Gratulujemy naszym biathlonistom i życzymy kolejnych sukcesów.

Marian Kaczanowski,
dyrektor Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego

Marian Kaczanowski z tytułem najlepszego trenera biathlonu

Dokończenie ze s. 1 Kočergina z litewskiej kadry kobiet najlepiej wypadła na Mistrzostwach Europy (41. miejsce w sprincie), a na Mistrzostwach Świata wykazała się w sprincie (52. miejsce), zdobywając prawo do startu w biegu pościgowym. Startowała również w zawodach Pucharu Świata (najwyższa pozycja to 45. miejsce na etapie w Antholce).

W kategorii „Odkrycie Roku” Komitet Wykonawczy Litewskiej Federacji Biathlonu wyróżnił Juditę Traubaitė.

Za wydarzenie roku uznano transmisję biathlonu w telewizji LRT PLUS.

Ruslanas Nikitinas został uzna-

ny za najlepszego trenera (pod jego okiem trenuje m. in. Natalija Kočergina), a **Marian Kaczanowski**, dyrektor Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie, zwyciężył w kategorii „Najlepszy trener centrum/klubu”.

Najlepszym serwismanem został Aurim Bučelis.

Nagrodzony został także Jokūbas Mačkinė (za aktywne i ciekawe treści na portalach społecznościowych), klub sportowy „Favoritas” w Wisagini (za masowość i dużą liczbę uczestników w zawodach biathlonowych), Jonas Oškinis (najaktywniejszy kibic) i Laimis Raudeliūnas (najaktywniejszy weteran biathlonu).